VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:
A. B. MÄKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta. $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Ero asiassa

Kun brittiläisten ammattiyhdistyksien veljeslähetystö oli Neuvosto-Venäjällä tutkimassa työväen oloja, kävi lähetystön johtaja A. A. Purcell erään vanhan venäläisen ammattiyhdistysmiehen kanssa myös Donetzsyvänteen kaivoksilla. Hänen kertomuksessaan kokemuksistaan ja näkemyksistään siellä on eräs kohta, joka sietäisi tulikirjaimin syövyttää jokaisen työläiseen tietoisuuteen.

Purcell tovereineen katseli erään kivihiilikaivoksen koneita y. m. laitoksia, kysellen yhtä ja toista kaivoksien työnjohdosta ja yleensä työoloista. Vaikka Purcellin täytyi myöntää, että suunnattomat vaikeudet näköään oli voitettu, ei hän kuitenkaan voinut olla huomauttamatta, kuinka puutteellisia kaikki laitteet vieläkin olivat. «Aivan totta,» vastasi venäläinen toveri. «Aivan totta. Mutta muistakaa, että ne ovat *meidän omiamme.*»

Tämänpä valtaisen tosiasian pohjalle Lenin saattoi asettua, ja hänen rinnallaan Venäjän kansa, jonka suunnatonta voimaa hän kykeni juuri siltä pohjalta johtamaan.

Työttömyys Torontossa

Työttömyys kaikkine kauhuineen on asteettain lisääntymässä Torontossa. Kirkkojen ja muiden porvarillisten laitosten toimesta on järjestetty vapaita aterioita työttömille. Leipälinjoja on useammassa paikassa kaupunkia; niissä jaetaan lautasellinen soppaa tai mahdollisesti voileipä armopaloina niille, joita kapitalistinen tuotanto ei nyt juuri satu tarvitsemaan.

Jos silloin tällöin vielä sattuu joitakin työpaikkoja olemaan avonaisena, annetaan naimisissaoleville etuoikeus. Työtä on kuitenkin niin vähän, että se ei sanottavasti asemaa paranna, ja työttömien luku yhä lisääntyy. Front kadun työnvälitystoimiston listoilla on kuudesta seitsemääntuhanteen työttömäin nimiä, mutta kaikkiaan työttömien lukumäärä tämän kuukauden alussa lähentelee yhdeksää tuhatta.

Tilanne on yleensä huonompi kuin oli vuoden 1922 talven aikana, jolloin työttömyyttä oli suuressa määrässä, huonompi siitä syystä, että tuona talvena oli miehillä vielä jonkun verran entisiä säästöjä. Kaupungin taholta menetellään näiden työttömien suhteen siten, että jos työtä sattuu olemaan, annetaan kunkin työskennellä kolmena päivänä kahden viikon kuluessa, jonka jälkeen työ loppuu ja toisille annetaan samanlainen tilaisuus. Mutta kun työttömien lukumäärä on niin suuri, ei yhdelle miehelle tule tällaista tilaisuutta muuta kuin kerran talven kuluessa. Työhön päässeet miehet saavat kymmenestä kahteenkymmeneen dollariin viikolta noiden kahden viikon aikana, jonka jälkeen he saavat elää sattuman varassa. Parveilevat leipälinjoilla ja viettävät yönsä poliisiasemalla.

Työttömyyttä on ollut lisäämässä tänä vuonna viimeaikoina maahan tulleet siirtolaisten joukot. Työttömät työläiset voivat tuottaa jonkun verran päänvaivaa paikallisille virkailijoille, mutta vaikutusvaltaisia kapitalisteja ne eivät liikuta. Niiden avulla pidetään palkat alhaisina ja yhä alennetaan. Sillä ja kaikilla muilla keinoilla pidetään nöyränä rikkauksien luojaa, työväkeä.

Venäjän saartorengasta taotaan

Tammikuun jälkipuoliskolla kokoontuivat Itämerenmaiden ulkoministerit *Helsinkiin* pitämään neuvottelukokousta. Lahtari-Suomea edustaa ulkoministeri Hj. Procope, Viroa ulkoministeri Pusta, Latviaa ulkoministeri Meierovicz ja Puolan pyöveleitä samaten ulkoministeri Skrynski. Tämä ei suinkaan ole ensimäistä kertaa kuin nämä työväensyöjät reunavaltioitten valkohallitukset kokoontuvat keskustelemaan yhteisistä asioistaan — ensi kädessä suhtautumisestaan Neuvostotasavaltojen liittoon. Nyt niinkuin aina ennenkin on juuri se seikka kaikista tärkeimpänä asiana konferenssin päiväjärjestyksessä. Sitä ei pidetä näkyvissä, mutta siitä huolimatta se on pääasia. Konferenssin suljetut, salaiset istunnot epäilemättä käytetään neuvostohallitusta vastaan suunnattuihin vehkeilyihin ja taistelukeinojen keksimiseen.

Neuvostoliiton virallinen äänenkannattaja Pravda pitää itsestään-selvänä, että tämä Itämerenmaiden konferenssi on yhteydessä neuvosto-vastaisen saartorenkaan rakentamisen kanssa Europassa. Lehti todistaa, ettei Itämerenmaiden liitto-ajatus ole lähtenyt noista pikkuvalloista itsestään, vaan on se alkuunpantu Saksasta, Ranskasta ja nyt viimeksi Englannista käsin. Itämerenmaat joutuvat suorittamaan etuvartiopalvelusta länsieuroppalaisille suurvalloille. Helsingin konferenssi, Puolan siihen osaaottaessa, on vihamielinen askel Neuvostoliittoa kohtaan. Kuitenkin piilee tässä Itämerenmaiden liitossa, joka on vain Englannin nykyisen diplomatian tuote, jo ensi tietkestä alkaen ilmeisiä ristiriitaisuuksien siemeniä, jotka aiheutuvat näiden reunavaltioiden etujen erilaisuudesta. Itämerenmaitten vehkeilyn tarkotuksesta on yleinen mielipide Neuvostoliitossa täysin selvillä, samoin kuin siitäkin, että nykyisten ystävällisten välien järkyttäminen Neuvostovaltojen kanssa voi koitua niille itselleen turmioksi. Reunavaltioitten taloudelliseen asemaan ovat viime vuosina vallinneet rauhalliset suhteet Neuvostoliiton kanssa vaikuttaneet huomattavan edullisesti. Ystävällisten naapuruussuhteiden ylläpitäminen ja lujittaminen on siis osottautunut Itämerenmaiden todellisten etujen mukaiseksi. Mutta jos nämä suhteet häiriintyvät, saattaa mennä pitkät ajat, ennenkuin ne taas saadaan entiselleen.

Sellainen on Itämerenmaiden ja Neuvostoliiton välien todellinen, reaali-poliittinen asema. Mutta nyt nuo pikkuvallat ovat suurten imperialistien valtojen käsissä. Ne juoksevat niiden asioilla ja tanssivat niiden pillin mukaan. Se tulee vain aiheuttamaan niille rettelöitä sekä viemään uusiin poliittisiin ja taloudellisiin vaikeuksiin. Sillä niiden koko elämä — taloudellinen yhtähyvin kuin poliittinenkin — riippuu ensi sijassa siitä, että niillä on ei ainoastaan hyvät suhteet Neuvostoliiton kanssa, vaan että ne ovat sen kanssa läheisessä yhteistoiminnassa.

Suurvaltojen nykyinen imperialistinen politiikka Neuvostoliittoa vastaan viepi reunavaltiot turmion partaalle. Imperialismin kahleissa ollen, niiden täytyy tuota turmion tietä kulkea. Ne ovat ainoastaan tiiliä, joita käytetään Neuvostoliittoa vastaan nyt tekeillä olevan saartomuurin rakentamiseen. Kuinka turhaan tällaiset saartoyritykset tulevat raukeamaan, sen saavat reunavaltiot kaikkein katkerimmin kokea heti taistelujen alkaessa.

"Työväenhallituksen" istuttamat fascismin idut

Lyhyellä olemassaoloajallaan ehti MacDonaldin «työväenhallitus» täyttää koko pitkän petossarjan työväenluokkaa vastaan. Ja tuo petossarja yhä vaan lisääntyy. Nyttemmin on taasen tullut päivänvaloon yksi sellainen aito fascistimainen «työväenhallituksen» toimenpide, jota olisi mahdoton uskoa todeksi; elleivät tuon «työväenhallituksen» omat jäsenet olisi sitä todeksi myöntäneet.

Mitä teki MacDonaldin hallitus työläisten palkkain kohottamiseksi? Ei mitään. Mitä teki «työväenhallitus» työlakkojen murskaamiseksi? Se teki kaikkensa mitä se mahdollisesti tehdä voi.

MacDonaldin hallitus ei ollut tyytyväinen siihen, että se hätätilalain valtuuksilla murskasi Lontoon satamatyöläisten ja maanalaisten rautatietyöläisten lakot, vaan nyttemmin on tullut päivänvaloon, että se oli «työväenhallituksen» ministeri Walsh, ojka suunnitteli kuljetustyöläisten militarisoimisen.

Elokuussa 1924 oli Stephen Walsh, MacDonaldin hallituksen sotaministeri, yhdessä toisten sotilasviranomaisten kanssa allekirjottanut armeijasäädöksen, joka määrää kuljetustyöläiset hallituksen reserviarmeijaan kuuluvaksi.

Onko koskaan sosialidemokratian historiassa tapahtunut kylmäverisempää työläisten pettämistä? Ja vielä sellaisen hallituksen alaisena, jota vapaamieliset, liberaaliset lörpöttelijät sanoivat pasifistiseksi, rauhanhallitukseksi!

Moinen menettely oli kuitenkin hyvässä sopusoinnussa imperialistisen renginpalvelusta toimittavan MacDonaldin ja hänen apureittensa edesottamisien kanssa, jotka pasifistisuuden naamiolla varustettuna antoivat sotilaittensa pommittaa afrikalaisia alkuasukasheimoja sentähden, kun nämä eivät pystyneet maksamaan verojaan.

Puolustuksekseen on Walsh lausunut, että reservi kutsutaan aseisiin ainoastaan kansallista puolustusta varten. Mutta se on vanhaa virttä. Tuossa armeijasäädöksessä on päivänselvään näkyvissä fascismin idut, jotka MacDonald ja hänen apurinsa ovat istuttaneet. Walsh ja MacDonald ovat laatineet suunnitelman, jonka avulla konservatiivihallitus voi murskata rautatietyöläisten lakot samalla tavalla kuin ranskalainen sosialistiluopio, Briand, murskasi Ranskan rautatieläisten lakon, määräämällä heidät sotilasviraston palvelukseen.

Rautatieläisten järjestön sihteeri Cramp selostaa järjestönsä toimeenpanevan komitean olevan sitä mieltä, että jos rautatietyöläiset hyväksyvät ne ehdot, jotka ovat London ja North Eastern rautateiden lähettämässä kiertokirjeessä, tulevat he sotilaiksi ja sotilaskurin alaisiksi ja että heidät voidaan milloin hyvänsä määrätä jättämään siviilielämä ja käyttää — jos tarpeellista — sellaisissa toimissa, kuten lakossa olevia tovereitaan vastaan.

Konservatiivien leirissä on jo tehty hallitukselle vaatimus, että sen on ryhdyttävä toimenpiteisiin sellaisia unioitten johtomiehiä vastaan, jotka neuvovat järjestöjensä jäsenten kieltäytymään värväytymästä kuljetustyöläisten reserviarmeijaan.

Kuka vielä haluaa pröystäillä «työväenhallituksen» saavutuksilla!!!

Brittiläisen imperialismin poliittinen shakkilauta

Brittiläisellä imperialismilla on tätä nykyä seuraavat tehtävät ratkaistavana:

1) Varman yhteyden ylläpito Aasian öljyalueiden (Persian, Birman, Hollannin Itä-Intian y.m.) kanssa, varatakseen laivastolle tarvittavan polttoaineen;

2) Kauppateiden turvaaminen siirtomaihin, joista on saatava elintarpeet ja raaka-aineet;

3) Riittäväin sotilaallisten voimien ylläpito siirtomaissa, vakuudeksi kukistettujen kansojen kapinoimisyrityksiä vastaan;

4) Lujien sotilaallisten tukipisteiden laittaminen imperialistisia kilpailijoita, ensi sijassa Yhdysvaltoja, Japania ja Ranskaa vastaan — sekä puolustukseen että hyökkäykseen sopivia;

5) Mailmanvallan laajentamiselle välttämättömimpäin etuvartipaikkain hankkiminen, jotka erityisesti uhkaisivat Neuvosto-Venäjää ja Kiinaa.

Näiden päänäkökohtien perusteella on brittiläisen imperialismin koko laivasto-, sotilas- ja liikennepolitiikka suunniteltu, niin moninaisten tunnuslauseitten varjossa kuin sitä ajettaneekin. Tämän politiikan mukaisesti on Britannian mailmanvallan sotilasmahti jaettu kolmeen suureen valtapiiriin: 1) Välimeren piiri, jossa Egypti ja Punainenmeri ovat brittiläisen laivaston, itää ja länttä vastaan kohdistettuna, keskusasemana; 2) läntinen piiri, jossa Halifax (Canadassa), Bermudasaaret ja Jamaica ovat suunnattuina Yhdysvaltoja ja viime kädessä Panaman kanavaa vastaan; 3) itäinen piiri, keskustana Singapore ja suunnattuna Tyyntämerta vastaan. Jos Välimeren reitti katkaistaisiin, on varatakeena yhteyden ylläpitämiseksi Kaukaisen idän ja Afrikan kanssa: Hyväntoivon niemi, Falklandin saaret, Etelä-Afrika ja Sierra Leone.

1. Välimeren valtapiiri.

vallitsee pääsyn Intianmerelle, Englannin öljynkuljetuksen pääväylän sekä tien Tyynellemerelle ja Kaukaiseen itään. Ylen tärkeä kulkureitti, se kun on lyhin tie. Lontoosta Bombayhin Välimeren reittiä (Suezin kanavan kautta) on 9,700 kilometriä, kun matka Afrikan ympäri (Hyväntoivon niemen kautta) on 16,800 kilometriä, s.o. 73 prosenttia pitempi. Sentähden on tämä valtapiiri erityisen lujasti linnotettu. Maltan saari on Englannin kaikkein tärkeimpiä laivasto- ja lentoasemia. Kyypron saari Välimeren itäisessä puoliskossa. Läntistä pääsyä Välimereen vallitsee Gibraltar, itäistä Suezin kanava ja englantilaiset Egyptiin sijotetut miehitysjoukot. Sentähden Egypti on kaikin puolin koko Englannin siirtomaavallan avain, etupäässä Suezin kanavan vuoksi, mutta myös Sudanin takia, joka on kuin keski-Afrikan portti. Tällä hetkellä on Egypti myös Englannin ilmalaivaston pääasemana keskeistä itää (Egyptiä, Palestinaa, Transjordaniaa, Arapiaa ja Mesopotamiaa varten, siellä kun ovat Abukirin ja Heliopolin suuret ilmalaivastosatamat. Sitäpaitsi on se tärkeä langattomalle yhteydelle Intian kanssa sekä väliasemana suunnitellulle Englannin-Intian ilmalaivareitillä. Kun Arapia, Palestina jne. myös ovat Englannin vaikutuspiirissä, on Suezin kanavan itäpuolikin turvattu, ja yhteys maata myöten Intiaan varma. Punaisestamerestä ulospääsyä vallitsee englantilaisten Adenin linnotus. Neuvosto-Venäjää vastaan tähdättyjen hyökkäyssuunnitelmien jälkiä ovat myös yritykset rakentaa satamia Rumanian (Constanza), Bulgarian (Burgas) ja Kreikkaan (Saloniki) Englannin tukipisteiksi Mustallemerelle ja Ageanmerelle.

Välimeren valtapiirissä Englanti kaikkialla kohtaa kilpailijanaan Ranskan. Jokaiseen Englannin siirtoon vastaa Ranskan imperialismi vastasiirrolla. Gibraltarin vastapäätä on Ranskan vaikutusvallan alainen Tangerin satama. Maltan saarta vastassa on Afrikan rannalla ranskalainen sotasatama Bizerta. Pääsyä Punaisellemerelle koettaa Ranska pitää epävarmana aina Syyriasta saakka, ja siitä ulospääsyä vartioimassa on ranskalainen Dshibuti englantilaisten Adenin vastapainona. Ranskan vehkeilyt Marokossa, Syyriassa ja Arapiassa ja sen lähenteleminen Turkkiin tarkottavat Englannin imperialismin aikeitten tyhjäksi tekemistä; sama tarkotus on ranskalaisilla Afrikan länsirannikon ja Madagaskarin saaren linnotetuilla asemilla.

Neuvosto-Venäjää vastaan Itämereltä käsin suunnattujen tukipisteiden ajatus piilee myös Englannin ja Ranskan kilpailussa Memelistä, Englannin Latvialle (satamakaupunki Riika), Virolle (Rääveli) ja Suomelle (Helsinki) osottamassa suosiollisuudesta. Danzigilla on sama tarkotus.

2. Läntinen valtapiiri

suuntautuu Altannin puolelta Yhdysvaltoja vastaan. Tärkeä Panaman kanava on Yhdysvaltain käsissä. Englanti yrittää järkyttää Yhdysvaltain mahtia siellä panemalla toimeen kapinoita Keski- ja Etelä-Amerikassa. Amerikan itärannikolla on Englannilla tärkeitä tukipisteitä. Nova Scotian niemekkeellä Canadassa on Halifax, sitte Bermudasaaret (ainoastaan 615 meripeninkulmaa lounaaseen New Yorkista) ensiluokkaisia laivastoasemia. Vielä on Englannilla pohjois-Atlannin laivastoaan varten luja asema Bahamasaarilla sekä vartiopaikkana tärkeä Trinidad Meksikon lahden suulla; edelleen Antillien saaret ja lopuksi Jamaica (satamakaupunki Kingston), joka vallitsee Yhdysvaltain hallussa olevien Cuban ja Haitin välistä kulkureittiä ja on Englannin uloimmaksi ulkoneva varustus Panaman kanavaa vastaan. Mainittuamme vielä brittiläisen Hondurasalueen mantereella, tulee Englannin etuvarustusketju Yhdysvaltoja vastaan täydelliseksi. Bermudas- ja Bahamansaaret ovat myös aivan äskettäin varustetut ensiluokkaisiksi ilmalaivaston tukipisteiksi.

3. Itäinen valtapiiri

on keskuspaikakseen saanut Singaporen, joka alkuaan oli pieni saari Taka-Intiasta pistävän Malakka-niemen kärjessä, mutta joka sotilaallisista syistä on yhdistetty mantereeseen jättiläismäisellä kivipengermällä. Se on saman matkan päässä Intiasta kuin Tyynestämerestäkin, tärkeimmän Australiaan ja Etelä-Afrikaan johtavan laivareitin varrella; se on avaimena sekä Intiaan että Englannin tärkeimmille öljykentille (Birmaan, Borneoon, Persiaan). Uusimpien suunnitelmain mukaan tullaan sinne perustamaan Englannin tärkein sotasatama. Muita tukipisteitä Tyynellämerellä ovat Honkong ja rivi Australian ja Polyneesian saariryhmiin kuuluvia isompia ja pienempiä saaria. Mutta Englannin herruus Tyynellämerellä ei ole likimainkaan kiistämätön. Ranska on tunkeutunut Indokiinaan saakka. Mutta ennenkaikkea on Englantia vastassa täällä Yhdysvaltain ja Japanin merivoima. Yhdysvaltain yloimpana etuvartiona ovat Filippiinit. Englannin ei käy nielaseminen Hollannille kuuluvia rikkaita Sumatran, Borneon, Javan ja Celebes-saaria, Yhdysvaltain kilpailun takia. Polyneesian saaristossa on kuin shakkilaudalla englantilaisia, japanilaisia ja amerikalaisia saaria, toinen toistaan uhkaamassa.

Yhdysvaltain lähin tukipiste Tyynellämerellä on Hawaii, mutta se on 3,350 meripeninkulmaa Filippiineiltä, ja se on Yhdysvalloille sangen epäedullista taisteltaessa Japania vastaan, jonka parhaat tukipaikat ovat ihan Filippiinien läheisyydessä. Hawaiin pikaiseen linnottamiseen on varattu 7,700,000 dollaria. Toinen tukipiste, etupäässä Englantia vastaan tarkotettu, on San Diego Californiassa, ja sen linnottamiseen on myönetty 1,200,000 dollaria. Kaikkiaan tulee Yhdysvallat lähivuosina käyttämään 155,500,000 dollaria laivastoasemiensa varustamiseen.

Pikku Hollantikin suunnittelee laivastoasemaa Javan saarelle Englannin taholta tulevien yllätyksien varalta. Tässä ei ole tilaisuutta antautua perinpohjaisemmin käsittelemään Japanin, Yhdysvaltain ja Englannin välisiä mutkikkaita strateegisia suhteita. Vielä vain muutama sana brittiläisistä "liikesuhteista". Laivastomahdin varmentamiseksi on öljy välttämätön. Englantilais-persialainen öljy-yhtiö yhdessä Birman yhtiön kanssa hallitsee nykyisin Persian rikkaimmat öljylähteet. Edellisessä yhtiössä on Englannin hallitus kahden kolmattaosan omistajana. V. 1923 kulunkiarviossa luovutettiin sen lisäämiseen 5,700,000 puntaa. Öljyvarastojen talletuspaikkain sijottelu, samaten kuin Englannin laivastomanöverien luonne selvästi viittaavat Tyynellämerellä suunniteltuun laivastohyökkäykseen.

Ilmailun nopea kehitys voi aiheuttaa sen, että vanhat laivastoasemat menettävät suuresti merkitystään. Englannin imperialismin on sentähden huolehdittava ei ainoastaan ilmalaivastonsa lisäämisestä, vaan sen täytyy samalla muodostaa vanhat laivastoasemansa uuden lentotekniikan mukaisiksi ilmailuasemiksi, niin hyökkäys- kuin puolustustarkotukseen soveltuviksi. Englanti suunnittelee vakinaista ilmalaivareittiä Intiaan ja sieltä edelleen Australiaan, väliasemana Egypti. Tällä reitillä käytettävillä ilmalaivoilla tulee olemaan 128 kilometrin tuntinopeus ja 45 (metrisen) tonnin kantavuus. Silloin kestää matka Englannista Egyptiin kaksi päivää (ennen 5—8 päivää), Englannista Intiaan 5 päivää (ennen 14½), Englannista Australiaan 11 päivää (ennen 24). Vihollislentäjien (Ranskan!) varalta rakennetaan kiireisesti muitakin ilmalaivaston osastoja. Englannin amiraliteetilla on jo emo-ilmalaiva 18—21 lentotasoa varten.

Laivastomanööverit — loppuharjotuksia tulevaa sotaa varten.

Lokakuulla 1923 oli koko Japanin laivasto manöövereillä joihin otti osaa 188 alusta. Manöövierien ohjelmana oli hyökkäys Hawaiin, Filippiineille ja Australian vesille. Marraskuun alussa olivat armeijamanööverit, joilla oli samansuuntainen ohjelma. Helppo on havaita — ja sitä nämä manööveritkin todistivat — että Japani on varustautunut yhdistyneen englantilais-amerikalaisen laivastohyökkäyksen varalta. Japanin laivasto käsittää 23 taistelulaivaa, 25 pientä risteilijää ja 90 vedenalaista. Miehistö on erinomaisesti meripalvelukseen harjaantunutta.

Tammikuun 4 p. alkoivat Yhdysvaltain suuret laivastomanööverit. Kuviteltuna vihollisena on Japani. Laivaston piti ensin kokoontua Ha-

Maailman ammattiyhdistysliikkeen yhtenäistyttäminen

Maailman ammattiyhdistysliikkeen yhtenäistyttäminen on nykyään tärkein kysymys kaikkien maiden työläisten keskuudessa. Kysymyksen onnellista ratkaisua vaikeuttaa suuresti sosialidemokraattisten johtajien yhtymistä vastustava toiminta. Kun he lisäksi ovat kysymyksen vaiheista antaneet yksipuolisia ja harjaanjohtavia tietoja, lienee työläisille mielenkiintoista tutustua asioihin oikeassa valossa.

III.

Hullin kongressin päätöksellä Venäjän ammattijärjestöjen yhdistämisestä kansainvälisiin ammattiliittoihin on jo edellä mainittu. Tämän periaatteellisen tärkeän päätöksen ohella ehkä vieläkin käytännöllisesti merkityksellisempi, oli kokouksen päätös lähettää kongressin valitseman Englannin ammattijärjestöjen liiton edustajiston Venäjälle nimenomaan panemaan alulle Venäjän ja Englannin ammattijärjestöjen lähentymisen kansainvälisen yhtenäistymisen aikaansaamiseksi. Tämän edustajiston, joka sitten menisi Venäjän ammattijärjestön VI:een kongressiin, muodostavat Hullin kongressin puheenjohtaja: Albert A. Purcell, Englannin Ammattijärjestön Liiton varapuheenjohtaja ja puuseppä ammatiltaan; Ben Tillet Englannin Kuljetustyöläisten Liiton monivuotinen johtaja, kuuluisan 1889 lakon johtaja (yhdessä Tom Mann'in kanssa, joka nyt on kommunisti); John Bromley Veturinkuljettajain ja Lämmittäjäin Liiton yleissihteeri; Herbert Smith Kaivostyöläisten Liiton puheenjohtaja; Fred Bromley Englannin Ammattiliiton Yleisneuvoston sihteeri; John Finley, Kauppapalvelijain Liiton ja John Turner Levyseppäin Liiton virkailijoita. Purcell on edustajiston puheenjohtaja ja Fred Bromley sen sihteeri. Vasemmistolaisia ovat Purcell ja Tillet, oikeistolaisia Turner, muut keskustelaisia, Bromley lähimpänä vasemmistoa.

Venäjän ammattiliittojen VI:ssa kongressissa muodostui englantilaisen lähetystön vastaanotto mitä sydämellisemmäksi ja ne puheet, päätökset ja sopimukset, mitä kongressissa suoritettiin merkitykseltään kansainvälisen työväenliikkeen yhtenäistyttämiseksi mitä suuriarvoisimmiksi. Ensimäisessä puheessaan jo Englannin lähetystön puheenjohtaja Purcell päättävästi ilmoitti Englannin ammattijärjestön vakavana pyrkimyksenä olevan kansainvälisen yhtenäisyyden aikaansaaminen. Ja jotta tämä mahdollisimman pian toteutuisi, muodostettiin englantilais-venäläinen ammattijärjestöjen yhtenäistyttämiskomitea, nimenomaan tarkoittaen, että Englannin ammattijärjestön koko mahtava voima tulee näin ratkaistavasti vaikuttamaan kansainvälisen yhtenäisyyden aikaansaamiseksi. Kuinka tavattoman suurimerkityksellinen tämä päätös on, selviää kun muistamme, että Englannin ammattijärjestöt muodostavat Amsterdamin kansainvälisen ehkä voimakkaimman perusjärjestön ja edelleen, että Englanti on maailman kapitalistisissa maissa porvarillisen taantumuksen varsinainen tukilinna ja niinollen sen ammatillisen työväen näin päättävä astuminen yhteistoimintaan Venäjän järjestyneen työväen kanssa ja sitten selvälle luokkataistelun tielle merkitsee mitä voimakkainta iskua kansainväliselle pääomalle ja sen liittolaisille sosialidemokraattisille ja muille sovittelijapolitikoitsijoille. Käsittäen tämän, ovatkin II:n Internatsionaalen räikeä-ääniset varikset heti kiiruhtaneet hyökkäämään Purcellia ja koko englantilaista lähetystöä vastaan. Saksan noskein pää-äänenkannattaja "Vorwärts" yritti ensin leimata Purcellin puheet venäläisten kommunistien keksimiksi valheiksi. Mutta kun Purcell itse vakuutti puheensa tosiksi ja sen jälkeen on vielä useaan kertaan samat ajatukset ja vieläkin jyrkemmässä moudossa uudistanut, ei näille työväenluokan kavaltajille ole jäänyt enää muuta valttia, kuin väittää että Purcell ja hänen toverinsa Venäjällä ovat puhuneet omissa nimissään. Nyt on Amsterdamin Internationaalen puhemiestä, Jouheaux, Oudegeest, Sasenback, Braunn y.m. englantilaisten ammattiyhdistysliikkeen miesten Venäjän käynnin päättyessä antanut oikein virallisen lausunnon, jossa sanotaan, että Purcell on tehnyt Venäjän matkansa ei Amsterdamin Internatsionaalen edustajana ja sentähden on vain henkilökohtaisesti vastuussa lausunnoistaan. Tähän juhlalliseen ja naurettavaan ilmoitukseen Purcell vastaa: "Turhaa törinää. En ole kertaakaan Venäjällä esiintynyt Amsterdamin Internatsionaalin edustajana. Saavuimme Venäjälle ammattiyhdistysjärjestöjen 56:n kongressin päätöksellä; ammattijärjestöjen nimessä olemme esiintyneet, Englannin ammattijärjestöiltä olemme tuoneet tervehdyksen Venäjän työläisille ja Englannin ammattijärjestöjä varten olemme toimineet ja tutkineet oloja Venäjällä. En ainoastaan minä, mutta ei yksikään lähetystön jäsenistä koko Venäjällä olon aikana esiintymisissään ole tehneet sitä Amsterdamin Internatsionaalin yhteydessä; kaikki lähetystön jäsenet esiintyivät yksinomaan Englannin ammattijärjestöjen nimessä ja sentähden Amsterdamin Internatsionaalin Toimeenpanevan Komitean päätös voi herättää vain naurua.

Vielä enemmän on kansainvälisen noskien suuttumusta herättänyt Englanin ammattijärjestöjen lähetystön lausunto Georgian kysymyksessä, jonka se paikan päällä olleena on antanut:

1) Mustanmeren rannalla olevan "riippumattoman" menshevistisen Georgian, jossa törmäävät yhteen Europan imperialistien edut, kuin myös Asebeidshanin, mukana sen naftalähteet, kohtalot olisivat samoja kuin suurvaltain käsissä olevien marionettien kohtalo.

2) "Riippumaton" Georgia, niinkuin sen käsittävät menshevikit, hyvin pian muuttuisi ei vain porvarillisen, mutta mahdollisesti myös monarkistisen taantumuksen voimien kokoontumispaikaksi. Kuukauden tai parin kuukauden kuluttua siitä kun julistettaisiin n.s. riippumattomuus ilmestyisi huhuja jonkun Vrangelin joukkojen maihinnoususta minkä jälkeen epäilemättä tosiasiallisestikin ilmestyisi armeija, edelleen seuraisi uusi sota Neuvosto-Venäjää vastaan ja uudelleen uudistuisi entinen historia.

3) Europan sodanjälkeinen historia osottaa, että todellisuudessa, muutamia suurvaltoja lukuunottamatta, itsenäisiä valtioita ei ole olemassa.

4) Menshevikit mahdollisesti ovat rehellistä väkeä, mutta ehdottomasti he ovat lyhytnäköisiä politikkoja. Semmoiset ihmiset ovat yhtä vaarallisia kuin häpeämättömimmätkin seikkailijat.

5) Neuvostojärjestelmä suuremmassa määrin kuin mikään muu takaa maan turvallisuuden, sen rauhallisen uudestirakentamisen ja sen kulttuurikehityksen. Georgian porvaristolta on hävitetty omaisuus, mutta kansa kokonaisuudessaan ja täydellisesti on tyydytetty. Kansa tarvitsee rauhaa voidakseen rakentaa uudestaan elämänsä uudella poliittisella perusteella.

6) Kun Georgian kieli vallitsee

waiin ja sieltä sen on suunnattava matkansa Australiaan kohden. Samaan aikaan suunnitellaan Yhdysvalloissa ensimäistä lentomatkaa Tyynenmeren yli. Amerikan laivastossa on nyt 32 isoa ja taisteluristeilijää, 16 kevyttä risteilijää, 200 torpedovenettä ja 100 vedenalaista. Mutta se on Japanin laivastoon verraten epäedullisessa asemassa matkan pituuteen, tukiasemien läheisyyteen, liikuntanopeuteen ja miehistön laatuun nähden.

Piirijärjestön asioita

Pöytäkirja

tehty K.-O. Piiritoimikunnan kokouksessa tammik. 22 p. 1925. Kokouksessa saapuvilla olivat: K. V. Nurmi, Olga Asiala, Aug. Kannisto ja sihteeri.

1 pyk. — Kokouksen avasi K. Nurmi. Luettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

2 pyk.—Luettiin tp. komitealta saapunut kirje koskien neuvottelukokouksen pitämistä Beaver Laken osaston erottamisasiain suhteen. Sihteeri ilmoitti lähettäneensä Vapauteen kokouskutsun ja oli kokous määrätty pidettäväksi tammik. 25 p:nä. Piiritoimikunnan puolesta valittiin neuvottelukokoukseen edustajiksi K. V. Nurmi ja Aug. Kannisto.

3 pyk. — Luettiin Mondin osaston kirje ja vastalause Beaver Laken asiasta joka oli osoitettu tp. komitealle jätettiin sihteerin huoleksi toimittaa se tp. komitealle.

4 pyk. — Luettiin Burrittin osaston kirje, jossa he ilmoittivat ei voivansa lähettää edustajaa neuvottelukokoukseen, ei antanut aihetta keskusteluun.

5 pyk. — Luettiin raportti Tom Holmin toiminnasta Soossa ja Bruce Minella jouluk. 18—25 p:n. Raportti hyväksyttiin ja päätettiin maksaa hänelle tuleva palkka ja kyytikulut $18.00.

6 pyk. — Valittiin edustaja The Liberty Hall Co:n vuosikokoukseen, edustajaksi tullen sihteeri.

7 pyk. — Sihteerin huoleksi jätettiin vastata Soon osastolle vastalauseen johdosta jonka sanottu osasto oli lähettänyt piiritoimikunnalle siksi, että piiritoimikunta oli kutsunut koolle piirin neuvottelukokouksen odottamatta varsinaista piirin edustajakokousta, jossa muiden asioiden yhteydessä olisi voitu ratkaista Beaver Laken osaston erottamisasia.

8 pyk. — Luettiin Toverittaren levitysosastolta tullut kirje. Jätettiin sihteerin huoleksi laatia kehoitus Vapauteen Toverittaren levitysryntäyksen onnistumiseksi piirissä.

9 pyk. — Luettiin tilinpäätös vuoden 1924 tileistä. Ei antanut aihetta keskusteluun.

10 pyk. — Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Olga Asiala ja Aug. Kannisto.

Kokous lopetettiin.

Kokouksen puolesta,
H. Ellmen, sihteeri.

Olemme tarkastaneet ylläolevan pöytäkirjan ja huomanneet sen yhtäpitäväksi kokouksen keskustelujen ja päätöksien kanssa.

Aug. Kannisto. Olga Asiala.
Pöytäkirjan tarkastajat.

Naskutuksia Soosta

Minäkin otan taas suunvuoron siitä osuustoiminta-asiasta koska siitä on toisetkin pauhanneet, sillä puhumalla kai asiat selviävät. Huomasin että rajantakaisissakin lehdissä on siitä sanottu, niin miksi ei kotoisissa. Nyt ensiksikin huomautan, että jos siitä vielä tahtoo johtokunnan puolesta joku puhua, niin ei puhuttaisi niin laajassa alassa että arvostellaan "Työmiehen joulun" kirjotukset ja jätetään kokonaan sanomatta se, että millä tavalla voidaan tuosta osakeyhtiökaupasta muodostaa osuuskauppa; ja toiseksi onko osuustoimintaliikkeestä hyötyä työväenliikkeelle. Ensimainittuun kysymykseen en ossa sanoa mitään, kun en tunne tarkoin liikemaailman lakiasioita, joten minä annan toisille suunvuoron. Viimemainittuun voin vähän sanoa. Ensin sen, että kun tahdotaan näin jo etukäteen harjotella sellaisia toimintamuotoja, mitä on pakko ottaa käytäntöön sen jälkeen kun työväenluokka on ottanut itse vallanohjakset käsiinsä, sillä mielessä ne ovat ainakin edullisia. Ja onpa vielä sekin etu, että työläisiä opetetaan omintakeiseen toimintaan, itse hoitelemaan asioitaan ja näin ollen saavat he siinä tarkoitusperiä yhteenliittymiseen tarkoitusperistä. Vaan siitä olen saanut sen käsityksen, että rakennettakoon tämän yhteiskuntamuodon aikana vaikka kuinka mahtavia osuusliikkeitä, niin kurjuus ja puute ei pidä loppuman niinkauan kun jakolaitoksen hallitus on joidenkin harvain liikeryhmien käsissä. Ne määräävät millä hintaa osuuskaupat saavat myydä tavaransa kuluttajille, ja etenkin sellaisille, jotka joutuvat rahanvähyyden takia ottamaan tavaran monenlaisten välittäjäin kautta.

Mitä taas tulee siihen palkkakysymykseen, niin en minä tietenyt ollenkaan siinä tulevan kysymykseen mitkään departementit, minä kun en oikein käsittänään tuota sanomaa. Voi olla, että siinä palkanmaksussa sellainenkin kapine tarvitaan. Kuulin kyllä kerran erään virolaisen mainitsevan apurahastoksi kun hän puhui valtiomuodosta, vaan lyhyesti jäin siitä kin tiedosta. Minä tarkoitin sanoa, että olkoon siellä keitä tahansa palveluksessa niin ei pidä aikaa yhtä nälällä kuolettamaan, sillä siitä on se kun palkka lasketaan niin alas, että ei saa enään työläinen syödä. Vetosin teollisuusunionismin periaatteisiin siksi, kun tiesin että kaupan johtokunta on työläisistä kokoon pantu ja koska vedotaan kommunistiseen työläiseen siellä kaupassa, niin kommunistiset opit juuri opettavat, että jaettaisiin elämäntarpeita kullekin niin paljon, että niillä voisi kunnollisesti elää. Jos se palkanmaksaminen riippuu kaikki tuosta yhdestä henkilöstä, niin en käsitä sitten mitään tuon osakeyhtiön toiminnassa. Mitä tulee taas siihen, että siellä ei ole kukaan erikoisemmin johtaja, vaan siellä vallitsee täydellinen yhdenvertaisuus, niin se ei todista että sellainen vastaa osuustoimintaliikettä; sillä silloin kun osuusliike lasketaan sellaiselle pohjalle, täytyy siellä olla täydellisesti sellainen järjestävä henkilö, joka tietää asioiden hoidon ja on vastuunalainen joukoille. (En sano että eikö siellä voi olla nytkin sillä tavalla vaan kirjotukset antavat toisenlaisen käsityksen.) Tämäkään ei ratkaise sitä palkka kysymystä millään tavalla sillä nykymaailmassa ja eletä keskinäisillä makeilla sanoilla. Niin se on ainakin meidän keskeen, jotka ostamme sieltä tavaraa. Siis turhaa on puhua niistä, kun tulee kylmä totuus eteen.

Nyt kun tämä asia on saanut niin suurta innostusta keskusteluun niin alkäämme tästedes käyttää mitään erikoisia sanamuotoja, että meidän departementin ihailemiset ja muut feidiaksen johtajat y.m. kokkapuheet siitä me ostajat emme hyödy emmekä viisastu sellaisista, kun me emme tunne ostoksia maksaessamme muuta departementtia kuin sen vaan, että dollareita on pulitettava jos meinaa olla edelleen kunnollisten ostajain joukossa. Ja toiseksi sama nurina käy edelleenkin että tavara on kallista vaikkapa siellä ajaisikin ne kommunistit pois tai taas päinvastoin muuttaisi sinne kenen tahansa. Vaan antakaapas vähän selvyyttä, missä ne ovat ne syyt, joista seurauksena aiheutuu nurina kuuluu ostajapiirissä. Sillä luulenpa, että se ei ole antanut asiaa, jos näin yhden palkka onkin nälkäpalkka. Niin kuitenkin puolestani olen lehden palstoilla puhunut nyt viimeisen kerran tästä palkkajutusta.

Tervatamppi.

Toronton uutisia

Osaston kokouksessa helmikuun 1 p. hyväksyttiin osaston seuraavat uudet jäsenet: Aino Lehto, Eli Hänninen ja Helmi Mäkelä, jotka kaikki hyväksyttiin täysillä oikeuksilla.

Luettiin Kirkland Laken osaston lähettämä kirje, jossa he osastoa kehoittivat avunkeräykseen, osastomme jäsenelle John Mäkelälle joka on täältä matkustanut, joitakin aikoja sitte Kirkland Lakelle ja siellä sairastunut eikä paikallisilta lääkäreiltä saa avustusta tautiinsa, koska he eivät tiedä mikä tauti hänessä on, ja siksi että hän voisi kääntyä avunsaantia varten Sudburyyn tri Koljosen hoitoon, on Kirkland Laken osasto alkanut paikkakunnallaan avun keräyksen ja kehoittaa osastomme myös niin tekemään, koska tov. John Mäkelä on osastomme jäsen. Kokous velvotti johtokunnan tarkistamaan tov. Mäkelän jäsenyyttä osastossamme ja ryhtyä avunhankintatoimiin, joko keräämällä varoja tai tiedustella josko olisi mahdollisuutta saada täältä yleisestä sairaalahoitoa sanotulle toverille.

Kansainväliseen vappujuhlakomiteaan valittiin osaston edustamaan Eriikki Nyran ja Pekka Mertanen.

Ravintolatoimikunnan puolesta kokoukselle ilmoitettiin, että he ovat ravintolatoimikunnasta poisjääneen jäsenen toverittar Tyyni Hyryläinen tilalle väliaikaiseksi valinneet toverittar Aino Niemisen, jonka kokous hyväksyi olemaan väliaikaisena komitean jäsenenä.

Osaston jäsenkirjuriksi kulunneelle toimintakaudelle on osaston johtokunta valinnut tov. Walter Wirtasen. Tov. Wirtanen on kaikissa osaston toimeenpanemissa tilaisuuksissa läsnä ja ottaa vastaan jäsenmaksuja. Tämä pyydetään osaston jäsenien ottamaan huomioon näin vuoden alussa, että ottavat jäsenkirjat mukaansa, voidakseen saada kuukausimerkit kirjaansa, sillä jäsenkirjuri ei anna veromerkkejä muutoin kuin kiinnittämällä ne jokaisen kirjaan. Siis huolehtikaa hyvästä jäsenyydestänne alkamalla jäsenverojen maksun heti vuoden alusta. Ne jäädessä rästiin tuntuu vaikeammalta monelle ottaa maksamaan isoksi kohonnutta rästimaksua.

Työttömäin avustuskomitea myös uudelleen pyytää kiinnittää niiden toverien huomiota, jotka ovat vielä maksamatta sanotulle komitealle vuosi sitte lainattuja avustuslainoja. Lainat on tehty toveriluotolle ja komitean huoleksi on jätetty niiden takasin periminen, määrätyllä ajalla, joka nyt on umpeenkulunut. Tällaisten lainojen tarkottamat nämä julkisuuteen ne toverit, jotka eivät ole tätä lupaustaan pitäneet, huolimatta vaikka ei kaikilla rahaa olisikaan, niin jokaiselta on mahdollisuus tehdä komitealle uusi esitys, jonka komitea tietysti ottaa huomioon. Siis ne toverit, jotka eivät ole vielä tähän mennessä minkäänlaista ilmoitusta komitealle tehneet, tekisivät sen nyt viipymättä tämän huomautuksen luettuaan, ettei komitean tarvitse ryhtyä ankarampiin toimenpiteisiin.

Suomalaisien työttömänä olevien työläisten yhteinen joukkokokous pidetään helmikuun 15 päivä, sunnuntai-illalla kello viisi, osaston huoneustolla. Saapukaa siis joukolla kaikki, jotka olette työttömänä ja tulette ottamaan osaa huoneistossa olevat työttömiin toimenpiteisiin, sillä voitte keskustelemaan keinoista, millä voitaisiin suuremmassa puutteessaolevia auttaa, sekä koko suomalaisen työttömyydessä kärsivän työläisjoukon liittämisestä kaupungissa olevaan työttömienjärjestöön. Siinä mukana toimimalla tulee tuntemaan työttömienjärjestön kaikki menettelytavat, joilla he koittavat hankkia elämisenmahdollisuutta sille useamman kymmentuhatlukuiselle joukolle, joka kaupungissa nykyään on työtä vailla. Siis saapukaa joukolla.

Arvokkaan näytös- ja ohjelmailtaman järjestää osaston näytelmäseura Suomalaisen seuran huoneustolla helmikuun 14 päivänä, lauantai-illalla. Mainitsemisen arvoinen ennen kaikkea on kolmiosainen näytelmä "Ennakkoluuloja vastaan", ensiluokkainen huvinäytelmä sekä lisäksi muuta henkistä ohjelmaa ja lopuksi tanssia, joten tilaisuus ansaitsee täyden katsomon.

Palvelustytöt eivät vieläkään ole suurilukuisemmin alkaneet käyttämään osaston huoneustolle heille järjestettyä keskiviikko ja torstaina iltapäivää, huolimatta siitä että heillä on vapaasti käytettävissä osaston avarat kokoushuoneet sekä samalla tarjottu vapaus käyttää aikaansa leikkien, tanssiin sekä rakentavaan keskusteluun. Palvelustytöt sivuuttavat nämä ja kulkevat mikä italialaisessa, mikä oman kansalaisten laittamissa likapaesissä, jotka tietysti mielyttävät enemmän kun siisti ja puhdas paikka.

Olkoon nyt kuitenkin sanottuna yhteisesti niin maahan vasta tulleille kun täällä jo kauemminkin olleille palvelijoille, että te olette eroittamatoin osa myös työväenluokasta, ja niin ollen on aika jo teillekin tullut, että alatte lähennellä toinen toisianne ja yhteisenä voimana alette huolehtimaan omastanne ja luokanne jäsenien tietoisuuden lisäämisestä. Yllämainitunlainen toimenpide olisi kuin avain teille. Käyttämällä vapaat iltapäivänne toveruuden kasvattamiseksi keskuudessanne, te siten yhdistyneenä kannatte kortenne luokkayhdistyksen palvelukseen palkkioksi siitä, että se on alkanut järjestämään tilaisuuksia yhteistoiminnan edistämiseksi. Osaston naisjaosto huolehtii sanottujen tilaisuuksien henkevyydestä sekä kaikenpuolisista siellä ilmenevien tarpeiden tyydyttämisestä, joten satalukuinen Toronton suomalainen palvelijajoukko, nyt on kysymys juuri teistä itsestänne. Teidän avullanne ja yhteistoiminnalla järjestyneet suomalaiset työläiset tässä kaupungissa parhaiten voivat hävittää ne paheiden pesät, jotka houkuttelevat kaikennäköisillä keinoillaan suomalaista työläisnaista lokaan. Teitä vielä on suuren uusi enemmistö niitä, jotka ette ole olleet ettekä ehkä koskaan tule kulkemaankaan noissa inhoittavissa "muunsainille" löyhkäävissä likaisissa kellareissa. Alkakaa siis yhteistoiminta järjestyneiden työläisten teille tarjoamissa huoneissa, siellä teille pian selviää keinot, joilla paheiden teille eksyneetkin voidaan saada seuraamaan ja palvelemaan puhtaimpia tarkoitusperiä, sekä tekemään joutoaikansa työtä tietoisuuden lisäämiseksi. Siis ottakaa ja lähtekää liikkeelle sellaisena joukkona, että se tuntuu. Käyttäkää talossanne olevaa puhelinta hyväksenne. Sillä voitte kehottaa toinen toisianne saapumaan sanottuihin tilaisuuksiin, joten mikään seikka ei ole vastaan [illegible] vä- [illegible]

hyyteen, kun teillä itsellä vaan on halua. Ja jos nyt ajattelette niinkin ettei siitä ole teille hyötyä, niin kokoontukaa kuitenkin jo senkin vuoksi että osastomme naisjaoston yritys saa kannatuksen ja näin avustatte yhteistoiminnan edistystä naisten keskuudessa, johon naisjaostomme nurkkumatta uhraa aikansa ja vaivansa.

Osaston varsinainen työkokous on sunnuntaina 15 päivä helmikuuta, kello kahdeksan illalla. Olisi toivottavaa, että osaston jäsenistö alkaisi suurilukuisemmin ottamaan osaa näihin varsinaisiin kokouksiin, sillä näissä selviää juuri meille se mitä puolueemme meiltä puolueen yhteydessä olevilta vaatii. Sellainen puoluejäsen joka ei käy kokouksissa on kuin kirves ilman vartta. Lähteä työhön sellaisien jäsenien kanssa, ei pääse paljon puusta pitkään. Siis pikku esteet syrjään ja monilukuisena kokoukseen.

Kautta Canadan kulkenut Mrs. Phillip Snowden saapui perjantaiaamuna tammikuun 30 päivä Torontoon, jossa hänet porvarilehden "Telegrammin" kuvaaja heti valokuvasi sekä teki laajalti selkoa rouvan tarkoituksista. Rouva täällä tietysti kuten kaikkialla muuallakin parjaa Neuvosto-Venäjää sen kun osaa. Hän piti kaksi puhetta, puhuen Empire klubissa. Puheenaiheena ollen ensimäinen työläistenhallitus Suurbritanniassa. Toisen puheen piti rouva Convocation haalissa, Canadan naisyhdistyksen toimesta, ollen puheen aiheena "bolshevismi Venäjällä". Täältä matkusti tämä kuulu noskelainen Hamiltoniin, jossa tietysti jatkaa parjaustaan samaan laatuun. Porvarilehdet hänet kansalle ilmoittavat sosialistijohtajan vaimona, ja niin ollen sosialistisena puhujana . . .

Lopullisesti on ilmoitettu, että kuuluisa juoksija Paavo Nurmi esiintyy Torontossa maaliskuun kuudes päivä, juosten iltapäivällä koululaisille ja sitte illalla suurelle yleisölle. Klubi, joka juoksijan tänne on hommannut, ilmoittaa naivisti, etteivät he ole hankkineet jouksijaa tänne rahantekotarkotuksella, vaan yleisön nähtäväksi, siksi kun hän on saanut niin suuret katsojajoukot Amerikassa. Kulujen peittämiseksi tullaan kantamaan "pieni sisäänpääsy". Paikka on varattu Arenan radalle, johon huoneustoon ainakin kymmenen tuhatta ihmistä mahtuu istumaan.

Kuusihenkinen perhe oli kuolla kaasuun. Aikaseen helmikuun toisen päivän aamulla oli talossa 890 Shaw-kadulla asuva George Allan lukinnut itsensä talonkeittiöön ja aukaissut kaasujohdot. Kaasu tappoikin miehen vähässä ajassa. Perheen toiset jäsenet olivat yläkerrassa nukkumassa, mutta kuitenkin viime tingassa heräsivät ja olivat vielä siksi voimissaan, että kykenivät huutamaan talon ohi kulkevia ihmisiä avukseen. Ensimäisenä kuuli hätähuudon kadunpuhdistaja, joka riensi taloon katsomaan mistä oli kysymys. Särjettyään oven löysi hän perheen äidin ja viisi lasta vähissä hengissä. Kolme nuorinta lasta vietiin sairaalaan ja äiti ja vanhin poika jäivät naapurin hoitoon.

Huonosta terveydestä johtunut synkkämielisyys lienee johtanut Allanin kauheaan tekoonsa. Hän oli vasta 56 vuoden vanha ja suursodan veteraani, 170 pataljoonan miehiä. Nuorin lapsista on viisivuotias ja vanhin kuudentosta vuoden vanha. — J—i.

Viimeisin Kirjauutuus!

Napoleon III Vallankaappaus.

Kirj. KARL MARX

Sivuja 205 —Hinta 70 senttiä.

Tämä kirjanen antaa näytteen materialistisen historiankäsityksen metoodista, sellaisena kuin Marx itse sitä käytteli. Tätä hänen esitelmäänsä pidetään yhtenä hänen parhaimmista kirjoituksistaan mitä jälkimaailmalle on hänestä säilynyt. Siinä osotetaan se yhteiskunnallisten tapahtumain liikkeellepaneva voima, joka viimekädessä määrää historiallisten tapahtumain kulun.

Kirjan käsittelemät tapaukset käsittävät yhdeksännentoista vuosisadan vallankumouksellisimman aikakauden, Ranskan helmikuun vallankumouksesta, 1848, n.s. Brumairen 18 p. (Marrask. 6 p.) 1851. Marx kuvaa näiden tapahtumien luokkaluonnetta ja silloisen yhteiskunnan luokkasuhteita, osottaen aina sen taloudellisen perustan, jolta kukin valtaa tavoitteleva ryhmä ponnisteli. Nykyajan vallankumoustapahtumien ymmärtäminen käy tämän kirjan selityksien avulla paljon helpommaksi.

Tästä kirjasta otettu painos on verrattain pieni, muihin samankokoisiin kirjoihin verrattuna. Ja sen vuoksi lähetetään tätä kirjaa asiamiehille ainoastaan tilauksesta. Siitä huolimatta on jokaisen kirjallisuusasiamiehen tilattava niin monta kappaletta kuin arvelee mahdollisesti voivansa myydä. Eikä ole mitään vahinkoa vaikka muutamia joutuisi palauttamaan myöhemmin, mutta pääasia on että jokainen asiamies tilaa varastoonsa näitä nyt alussa heti, voidakseen tarjota tätä uutuutta lukijoille tämän kirjallisuuskuukauden aikana.

Pienemmätkin tilaukset täytämme mielihyvällä. Ja 5 kpl. tilauksesta myönnämme kenelle tahansa tilaajalle 20 pros. asiamies alennuksen.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA,
Sudbury, Ontario.

Lähettäkää minulle heti palaavassa postissa .... kpl. sitä uutta Marxin kirjasta, NAPOLEON III VALLANKAAPPAUS, jonka hinta on 70c kpl. Voitte veloittaa tiliini siksi kun olen kirjat myynyt.

Nimi ....

Osote ....

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.00

Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksiät $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. NEIL, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS

Box 69. ——— Sudbury, Ont.

Eri paikkakunnilta

LONG LAKE, ONT.

Tammikuun 1 päivän työkokouksessa hyväksyttiin koejäseneksi hiljan Suomesta tullut Johan Jalmar Vilkman. Hänellä oli Suomen metalliteollisuustyöntekijäin Pyhtään yhdistyksen jäsenkortti.

Creighton toverit tekevät rekiretken tänne 7 päivä helmikuuta. He kuuluvat esittävän täällä 2 kappaletta ja sitten vielä pesuksi lapikasta komiasti lattiaan. Nyt siis saavat Long Laken nuoret kauan toivotun tilaisuuden. Ja sitten on 15 päivän iltana taas roimat tanssit. Siellä tavataan.

Emmi Hänninen.

KIRJEENVAIHTOA

Canmoren osasto, Alta.

Asia on jo toistaiseksi loppuunkäsitelty. Siitä on tarpeetonta enempi puhua tällä kertaa. — Toim.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

kouluissa ja virastoissa, kun kirjat ja sanomalehdet julaistaan vapaasti kansan omalla kielellä, niin kaikki puheet Georgian kansan kärsimyksistä Moskovan sorron alla ovat järjettömyyttä. Neuvostohallituksen kapitalististen vihollisten silkkaa keksintöä.

7) Lähetystö ei ole missään nähnyt "hajoitettua Georgiaa" mistä ulvovat Venäjän viholliset. Kaikkialla tehtään suuremmista työtä työtätekevien taloudellisen ja kulttuuritason parantamiseksi. Tämän todistaa meidän tutkimuksemme.

8) Se suuremmoinen ja loistava mielenosoitus minkä olemme eilen nähneet todistaa Georgian valtavan enemmistön neuvostojärjestelmän kannatusta.

Lähetystön puheenjohtaja A. A. Purcell, sihteeri Fred Bromley, jäsenet: A. G. Finley, Herbert Smith, Ben Tillet, John Bromley.

Englantilaiset ammattiyhdistysmiehet tällä lausunnollaan, jossa he tyypillisinä luokkataistelun käytännönmiehinä käyvät suoraan asian ytimeen, sensijaan että käyttäisivät työläisjoukkoja hämääviä kaikenlaisia näennäisen demokratian fraaseja, yhdellä iskulla murskaavat koko sen kansainvälisen noskelaislauman Georgiasadun, jolla se on jo vuosikausia Neuvosto-Venäjää ja kommunismia vastaan parjaussotaansa käynyt.

Mutta vieläkin suuremman kolauksen on varsinkin Englannin porvaristolle ja nyt vaalipetoksen kautta valtaanpäässeille konservatiiviselle hallitukselle antanut Englannin ammattiyhdistysmiesten julkaisema lausunto ja Englantiin lähettämä sähkösanoma koskeva n.k. Sinowjewin kirjettä. Lausunnossaan he ilmoittavat tutkineensa Moskovassa kaikki asianomaiset arkistot, pöytäkirjat ja asiapaperit ja tulleensa vakuutetuiksi, että tämä kirje on julkea väärennys. Vielä enemmän he lausuvat, että Englannin hallituksen sen perusteella nootin lähettäminen Neuvostovallalle on vihamielinen toimenpide ulkomaalaista valtaa vastaan, joka perustuu suuranaiseen väärennykseen ja sen käyttämiseen on ollut mitä katalinta politiikkaa menettelyä. Edelleen, he ilmoittavat, että he kotiin saavuttuaan tulevat todistamaan kirjeen väärennykseksi ja paljastamaan Englannin porvareiden ja heidän ohranansa metkut tässä asiassa.

Suurta metelia ovat porvarit myös pitäneet siitä, että Purcell Viron taholla ollessaan kävi Moskovassa Viron lähetystössä protesteeraamassa kenttäoikeuksien verisen terroria vastaan, joka Laidonerin johdolla nyt Virossa sen työläisten ja kommunistien keskuudessa niittää kamalaa satoa. Purcellin ilmoitus, että Englannin ammatillisesti järjestynyt työväki tulee kaikella voimallaan toimimaan Viron lahtarien julmuuksien tunnetuksitekemiseksi maailman työväen keskuudessa ja että työväki tulee kohdistamaan boikottinsa Viron porvaristoa vastaan, on mitä voimakkaammin vaikuttanut jo työläisten keskuudessa ja käsitetty porvariston puolelta uhraukseksi Viron lahtarihallitusta vastaan, jollainen se tietenkin oli eikä varmastikaan jääkään pelkäksi uhkaukseksi ainakaan mitä Englannin työläisiin tulee.

Ne lausunnot lukuisissa puheissaan mitä Englannin ammattiyhdistysmiehet ovat antaneet Neuvosto-Venäjän tavattoman voimakkaasta taloudellisesta elpymisestä, työläisten asemasta, työväenjärjestöistä, neuvostohallituksesta sen tavattomasta suosiosta työläisten ja talonpoikain keskuudessa y.m. ovat tietenkin mitä suurimmassa määrässä vaikuttaneet jo ja tulevat tulevaisuudessa vielä enemmän vaikuttamaan siihen suuntaan, että kaikki ne valheelliset kuvaukset, joita porvarit ja noskelaiset Neuvosto-Venäjältä ovat levittäneet, hälvenevät ja maailman työväestö alkaa yhä kiinteämmin läheytä Neuvosto-Venäjän työväkeä. Porvarit tietysti huutavat, että Purcell'ista Tillet'ista ja muista on Venäjällä bolshevikien häikäisemänä tullut kommunisteja. Ne pitävät suurta melua siitä, että Purcell Neuvostotasavallassa ja vallankumouksellisen puhuessa on lausunut, että meidän on Englannissakin sellainen saatava aikaan ja, että Tillet on huutanut: "Eläköön vallankumous!"

Lähetystö on luvannut kotiin saavuttua ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin kansainvälisen ammattiliikkeen yhtenäistyttämisen jouduttamiseksi. He ilmoittavat, tässä ja mitä vallankumouksellisen luokkataistelun ja Englannin ammattiyhdistysliikkeen kantaa, kukistamiseen. Englannissa tulee, heidän täytyvän käyttää omia menettelytapoja. Kommunisteja eivät nämä edustajat ole eivätkä ole halunneet kommunisteina ollenkaan esiintyä. He ovat, varsinkin Purcell, Tillet, Bromley tyypillisiä ammattiyhdistysmiehiä, mutta epäilemättä tinkimättömän luokkataistelun vakaita kannattajia, nopeasti kehittymässä todellisen luokkataistelun tielle.

Toiveet kansainvälisen ammattiyhdistysliikkeen yhtenäistyttämiseksi ovat siis nyt viime aikoina moninkerroin lisääntyneet ja koko kysymys joutunut jo suurisuuntaisten ja vakavien toimenpiteiden uomaan. Ja niin on täytynyt Amsterdamin puhemiehistönkin joulukuun toisella viikolla pitämässään kokouksessa ottaa asia käsittelyn alaiseksi kaikessa laajuudessaan. Vastaukseksi Venäjän ammattijärjestöjen Keskusneuvoston kirjelmään kansainvälisen yhtenäistyttämiskongressin kokoonkutsumisesta, se ilmoittaa, että asia tullaan käsittelemään Amsterdamin I n t e r n a t sionaalin Yleisneuvoston kokouksessa ensi helmikuun alussa. Siihen mennessä on Englannin ammattiyhdistysliikkeen ja luokkataistelun kannalla olevien muidenkin ammattijärjestöjen painostus luultavastikin kyennyt jo aikaansaamaan sen, että Amsterdamin johtajien tässä kokouksessaan täytyy jo antaa päättävä vastaus ja että ne eivät voi enää kaikenlaisilla tempuilla asiaa muuhun lykätä, kuin tällaiseen kongressiin tai Amsterdamin kongressiin. Sinowjewin lausunto ammattiyhdistysliikkeen nopeasta yhtenäistyttämisestä voi näinollen piankin toteutua.

Tässä yhteydessä kannattaa vielä kiinnittää huomiota siihen mieheksikkeeseen esiintymiseen, jota Englannin ammattiyhdistysjärjestöjen edustajat American Federation of Labourin kongressissa El Pasossa ovat osoittaneet maailman ammattiyhdistysliikkeen yhtenäistyttämiseksi ja luokkataistelun puolesta taistelemiseksi. On merkille pantavaa, että vanha ketku Gompers ennen kuolemaansa alkoi huomata mikä vaara Europan ammatillisen liikkeen keltaisia johtajia nyt uhkaa ja sentähden tämä porvariston arkkilakeija kiiruhtikin jo suunnittelemaan vanhoillisen A. F. of L. jälleen palauttamista Amsterdamiin tuodakseen siten mukanaan sen noskelaisjohtajille h u o m a t t a v a n avun. Ja ennen Amsterdam oli Gompersin mielestä liian vallankumouksellinen, sellaisen sadan prosentin amerikalaispatriootin siihen kuulumiseksi kuin Gompers oli.

Voimme lopettaa vakuutuksella, että kansainvälinen ammattiyhdistysliikkeen toteuttaminen ei tosiaankaan "enää ole vuorien takana". Mutta ennenkuin se toteutuu tulee taistelu Amsterdamin vanhoillisten johtajien puolesta kärjistymään huippuunsa ja porvaristo sekaantumaan siihen antamalla heille kaikkea apuaan työläisten vainoamisessa. Ammatillisesti järjestyneitten suuren työläisjoukkojen painostus päivä päivältä kuitenkin kasvaa ja muodostaa se varmimman takeen siihen, että Amsterdamin keltaisen johdon vastustus ja valta maailman ammatillisessa liikkeessä lopultakin murretaan, vaikka sen tukena seisookin maailman yhdistynyt pääoma hallituksineen, Kansain Liittoineen y.m. Itse elämän ankara laki vie työläiset lopultakin yhteen yhtenäiseen kansainväliseen ammatilliseen järjestöön oli vastukset kuinka suuret tahansa.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Skandinavian Health Home, Hieromalaitos, Copper Cliff Road, Proctorin haussi. Parannettu paljon vaikeita tauteja. Huom.! Tilaa sisäpotilaille. — 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen.
Phone 1031. Box 1111, Sudbury, Ontario.

Teen kaikkea suutarin ammattiin kuuluvaa työtä. 29 Durham St.— P. O. Box 778. Sudbury. Telephone 1892. E. HILLMAN.

Sudbury Baking Co. suosittelee tuotteitaan. 27 Durham St., Box 429, Sudbury. Tel. 1854.

COPPER CLIFF, ONT.

Huomatkaa! Ehdottomasti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.

Werner Koivula,
Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Annan hierontaa. Hilja Lötjönen 318 Ogden Ave., Fort William, Ont. — Puhelin 3112 S.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Annan hierontaa kotona ja käyn kodeissa. Anna Sarell, 336 Foley St., Port Arthur, Ont.

Annan hierontaa (kotonani, 85 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palioruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 58—4th Ave., Timmins.

Parturiliikkeeni sijaitsee Vikin haussissa. Ruumia myös saatavana samassa paikassa. 43—4th Ave. Jalmar Korri, Timmins, Ont.

Hieroja ja luonnonparantaja Mrs. A. Aarnio, ottaa vastaan potilaita 61—4 Ave. Box 919.

Halutaan tietää

Kunnin Vili veljeni, missä olet? Sille, kuka Amerikassa on tavannut Gustav Vilhelm Gunnia, Turusta, olisin kiitollinen, jos kirjottaisi minulle. Osote Mr. Erik Gunn Dump Camp, Hope Lbr. Co., Soo, Ont., Glendale, Canada.
Kunnioittaen Erik Gunn.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Sudbury-ympäristö

Orkesterin harjoitukset sunnuntaina kello 4 iltapäivällä.

Kosijat, operetista lauhuharjoitus sunnuntaina kello 6 iltapäivällä. Kaikkien on saavuttava, sillä operetti esitetään seuraavana sunnuntaina.

Mammonan uhrialttarilla, harjoitukset maanantaina kello 8 illalla.

Muistutamme vielä, että Mammona ahtaalla esitetään tänään lauantaina. Kappale ei ole mikään tusina huvinäytelmä. Varmasti tulee yleisö siinä saamaan koko rahansa edestä nauraa. Älkää myöhästykö, sillä siitä ei saa hukata yhtään sanaa, sillä silloin se menettää osan makuaan ja jokainen sana on siinä kultaa. Siis täsmälleen kello puoli 9 paikoilla. Pääsylippuja etukäteen saa entisistä paikoista. 50 senttiä kpl.

Raportti Liebknecht-Lenin-muistojuhlain tuloista ja menoista. Tuloja: Myyty 236 kappaletta juhlanappeja a 25 senttiä, yhteensä 59 dollaria. Menoja: Haalin vuokraan 10 dollaria, silkkinauhaan 1 dollari 30 senttiä, soittajille katuvaunukyytiin 1 dollari 50 senttiä, runonlausujalle (ukrainalaiselle) katuvaunukyytiin 1 dollari 20 senttiä, juhlanapeista Kommunistisen Nuorisoliiton keskusvirastoon 30 dollaria, lahjotettu "Young Worker-lehden" ylläpitorahastoon 15 dollaria, yhteensä 59 dollaria — Ukrainalaisten ja suomalaisten yhteisen komitean puolesta A. Vaara.

Olen kuullut jo useain henkilöitten kyselevän, että eikö niitä ohjelma ja keskustelukokouksia enää tällä vuodella aiotakaan pitää . . . Tosi kyllä onkin, että tammikuu pääsi livahtamaan ilman erikoista ohjelmakokousta. Ohjelmakokouksen vuorolle sattui ensin ne piirin agitatsionirahaston hyväksi pidetyt iltamat ja toiseksi Liebknecht-Lenin-juhlat. Mutta nyt ensi sunnuntaina pidetään taasen tavallinen ohjelma ja keskustelukokous. Ohjelmaa on kasaantunut varastoon paljon ja hyvää. Proletaarin nyrkkiinkin lienee kokoontunut useampia vetonumeroita. Keskustelukysymyksenä tulee olemaan: "Tehtävämme taloudellisessa järjestämistyössä". Ladatkaa toverit itsenne taloudellista järjestymistä koskevilla tiedoilla ja saapukaa runsaslukuisena ensi sunnuntain ohjelma ja keskustelukokoukseen.

Sudburyn liikkuvain kuvain teatterien omistajat — samaten kuin liikkuvain kuvain teatterien omistajat kautta koko maakunnan — ovat kehottaneet tämän piirin parlamenttiedustajan painostamaan sitä seikkaa, että huviveron kantaminen Ontariossa on lopetettava. Äskettäin pidetyssä Toronton ammatti ja sekatyöläisten neuvoston kokouksessa, jossa olivat edustettuna melkein kaikki sen kaupungin työväenuniot, hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vaaditaan hallitusta lopettamaan huviveron kantamisen. Päätöslauselmassa mm. painostetaan sitä, että huivivero oli otettu käytäntöön sota-ajan toimenpiteenä ja että nyt jo on aika siitä luopua. Yhdysvalloissa on huviveron kantaminen 50 senttiä pienemmiltä sisäänpääsymaksuilta lopetettu ja viime heinäkuun ensimäisenä päivänä. Siitä on seurauksena ollut yleinen teattereissa käynnin lisääntyminen.

Viime maanantai-iltana pidetylle kaupunginvaltuuston kokoukselle esitetyn kirjelmän mukaan on "Dominion Gas & Fuel Plants" halukas avaamaan liikkeen myöskin Sudburyssa. Mainitun liikkeen virkailijat vakuuttavat, että heillä käytännössä olevan kaasunvalmistustavan mukaan, voivat he myydä kuutiojalan kaasua 25 sentillä. "Antakaamme heille etuoikeus, jos he takaavat myyvänsä kaasua noin hinnealla", sanoi eräs valtuusmies. "Jos siten vaan voidaan vähentää meidän lämmityslaskujamme, niin antakaamme heille siihen tilaisuus", sanoi toinen. Kaupunginkirjuri velvotettiin tiedottamaan firmalle että kaupunki on halukas neuvottelemaan mainitunlaisesta suunnitelmasta.

Tammikuun kuluessa ei rakennuksien tarkastajalle Mironille jätetty yhtään rakennusluvan pyyntöä. Rakennustyöt ovat kylläkin sydäntalvella tavallisesti hyvin vähäiset, mutta ettei minkäänlaista rakennus tai korjauslupaa olisi annettu, on kerrassaan harvinaista.

Viime vuoden tammikuulla oli annettu kolme korjauslupaa nousten korjauksien arvo yhteensä 3,100 dollariin.

Aikuisin viime keskiviikkoaamulla paloi Elizabeth-kadun varrella oleva Wasyl Petrynan koti poroksi, tehden 1,500 dollarin vahingon, jota kuitenkin vastaa palovakuutus. Palokunnan saavuttua paikalle oli rakennus jo kauttaaltaan liekkien vallassa. Voimakas tuuli myöskin osaltaan vaikeutti sammutustouhuja sillä sentähden täytyi palosotilaitten käyttää 800 jalan mittaista vesiletkua, ennenkun voivat ruiskuttaa vettä liekkeihin. Talon irtaimistosta ei saatu mitään pelastetuksi.

Jo viime joulukuun 6 pnä oli tulipalo valloilaan samassa paikassa, vaan saivat palosotilaat sen sillä kertaa ehkäistyksi alkuunsa, tuli ehtien tekemään ainoastaan 100 dollarin vahnigon. Tällä kertaa on tulen irtipääseminen tuntematon.

Timminsin uutisia

Osaston kokouksessa 1 pnä helmik. uusina jäseninä yhtyivät osastoon Elma ja Heikki Pesonen. Koejäseneksi hyväksyttiin K. Roseqvist. Lehti ja kirjallisuusasiamieheksi valittiin Salamon Schroeder. Toverittarelle asia-(naiseksi) Eeva Salomaa. Ottakaapa tämä huomioonne kun he tulevat taloon, niin sanojvat ei ennen lähtevänsä ennenkuin lehtitilaus on tehty. Siis paras on tilata lehti heti kun vain heidät näkee, ettei tarvitseisi kuunnella sitä sanatulvaa, mitä heiltä tulee saamaan jos ei vaan täytä heidän tahtoaan.

Sairautta on parin viikon aikana ilmennyt melkoisen runsaassa määrässä. Jokaisen kuulee vain valittelevan mikä mitäkin, mutta johtunee tämä kaikki kylmyydestä, meille köyhille kun ei ole annettu sen verran sitä mammonaa, että voisimme itsemme varjella kylmän tullen. Mutta kuuluuhan sitä joillakin olevan liiankin kuuma, ainakin kaupunkimme hienostolla. Tässä joku aika sitten olivat herrat järjestäneet oikein lämpimänmaan tanssiaiset joissa sitten aivan aatamin antamalla mennä vihelsivät kullanvaihtoa, aina katoliikkipapista alkain, kupunkimme isään saakka. Matkassa myös ollen eräs poliisikin, mutta pahaksi onneksi sattui heitä häiritsemään maakunnan salapoliisi, joka on ollut kaupungissa pitemmän aikaa ottamassa selkoa mitä täällä kultakylässä oikein hommaillaan. Olisi muuten ollut hauska sivustapäin katsella kun van hat äijänromut mennä loikkasivat 14 vuoden vanhojen alastomien impien kupeella.

Viime torstaina oli asia esillä oikeudessa, mutta kuinkas kävi, sitä emme saaneet tietoomme, sillä ovet pantiin kiinni kun kuulustelu alkoi. Kaiketi oikeuskin ajatteli ettei tavallisen ihmisen tarvitse tietää niin korkeista asioista. Kuulojeni mukaan on salapoliisi saanut satimeensa alun toistasataa henkilöä, en sitten tiedä mistä he kaikki ovat kiinni joutuneet.

Osastomme naiset ovat taas nostaneet hyvänmoisen juorun liikkeelle. En tiedä mistä se johtuu, että joillakin henkilöillä on tapana aina levitellä juoruja, mutta tällä kertaa on siihen syypäänä kaikki osastomme naiset. Satuin salavihkaa kuulemaan kun he sätkivät oikein suu vaahdossa osastomme miespuolisia jäseniä, sanoivat ettei heistä olisi mukamas mihinkään. Mutta näytetäänpäs miehet akoille mihin sitä oikein pystytään, ja vielä ihan ilman kahvin saattamaa kohmeloa. Minäkin tässä akkojen kiusalla ilmoitan kaikille miehille, että akkojen juorukokouksien päättäjäiset ovat ensikuun alkupäivinä ja kaiketi ne sen oikein lehdessä julkasevat. Pidetäänpäs silmät auki. — Olav.

YLEISIÄ UUTISIA

Ihan kuin liikkuvissa kuvissa

Kairo, Egypti. — Egyptin poliisin on onnistunut vangita kaksi miestä, joita epäillään osallisuudesta Sudanin kenraalikuvernöörin Sir Lee Stackin täällä kolmatta kuukautta sitten tapahtuneeseen murhaan. Kuten tunnettua, johti juuri tuo murha Englannin ja Egyptin välien nykyiseen kiristymiseen.

Epäluulonalaiset miehet, kaksi egyptiläistä lainopin ylioppilasta, lähtivät beduinien puvussa Kairosta, aikoen paeta Alexandrian kautta Tripoliin. Eräs salapoliisi seurasi heitä lentokoneella Alexandriaan. Siellä hän sai selville, että pakolaiset aikoivat mennä läntistä erämaarautatietä Hammamiin asti ja siitä jalkasin Tripolin rajan yli.

Salapoliisi ja joukko muita poliisimiehiä, samoin beduineiksi pukeutuneina, astui samaan junaan kuin pakolaisetkin. Hyvin tietäen, että molemmat pakolaiset olivat asestetut ja valmiit tappelemaan viimeiseen saakka, pitivät poliisit valepukunsa perille asti eivätkä ryhtyneet mihinkään, ennenkuin Hammamissa, tekeytyen junarosvoiksi, pidättivät koko junan: revolverit ojossa pakottivat kaikki matkustajat asettumaan riviin ja pistivät noille kahdelle takaa-ajetulle käsiraudat ranteisiin, ennenkuin kukaan aavisti heitä poliisimiehiksi.

Vangitsemisen jälkeen on Kairossa pidetty useita kotitarkastuksia ja niiden johdosta toimeenpantu vangitsemisia. Pidätettyjen joukossa on toht. Shafik Mansur, ent. eduskunnan jäsen, josta natsionalistit yhteen aikaan yrittivät tehdä yleisen turvallisuuden ylivalvojan. Hänet jo vangittiin heti murhan jälkeen, mutta todistuksien puutteessa oli hänet vapautettava. Pidätetty on myös sotaministeriössä palveleva Mahmud Effeud Ismal, joka äkkiä oli kadonnut Kairosta, mutta joka tavattiin maaseudulta. Hänen asunnossaan toimitetun kotietsinnän yhteydessä lienee saatu vahvistusta noita kahta ylioppilasta vastaan kohdistuville epäluuloille.

Oikaisu

Lehtemme 29:ssä numerossa julkaistu South Porcupinen K. P. S. osaston ilmoitus, koskeva naamiotanssia, ja jossa ilmoituksessa mainittiin että mainitut naamiotanssit pidetään tammik. 10 pnä, joka piti olla helmikuun 10 pnä, oli niinollen erheellinen, joka täten oikaistaan.

Britanniaa pyydetty välittäjäksi

Lontoo. — Kreikan, Rumanian ja Jugoslavian täkäläiset lähettiläät ovat hallituksiensa nimessä pyytäneet Britanniaa välittäjäksi "oikeauskoisen" kirkon patriarkan karkottamisjutussa. Siitä Britannian hallitus kuitenkin kieltäytyi, selittäen että ainoastaan kaikkien liittoutuneitten valtojen yhteinen vastalause voisi tulla kysymykseen, mutta on ennakolta tiettyä, että siihen eivät Ranska ja Italia suostu. Sitäkin on koetettu pitää salassa, että Balkanin maat ovat tässä asiassa esiintyneet yhdessä.

Tänne tulleiden tietojen mukaan haluaisi Kreikan Salonikissa olevan yleisesikunnan päällikkö, kenraali Mazarakis, sotaa — hänellä kun on komennossaan satatuhatta miestä, joilla hän kerskuu voivansa vallottaa Konstantinopolin.

Tuollaisia uhkauksia ei täällä oteta täydestä. Kreikan hallitus varmaankin pystyy pitämään tuollaiset älyttömät sotapässit aisoissa, sillä tietäähän jokainen, ettei Kreikka mihinkään sotaan kykene — eihän siitä kauan ole, kun tuo nähtiin. Jos mitään sodan vaaraa tosiaan ilmaantuisi, niin liittoutuneiden laivasto voisi sen helposti ehkäistä.

Sunjatsen hyvin heikkona

Peking. — Etelä-Kiinan ylin johtomies Sunjatsen, jossa äskettäin tehtiin leikkaus maksasyövän takia, on huomattavasti heikontunut. Myöhemmin iltasella hän oli sangen heikossa tilassa, mutta kiihotusaineiden avulla hänet saatiin elpymään ja hän nukkui yönsä rauhallisesti.

Tarujen Atlantis

Näillä maailman "viimeisillä ajoilla" tekevät tiedemiehet löydön toisensa jälkeen.

Englantilaisten lehtien kertoman mukaan on eversti James Churchward löytänyt Intiasta 125 kivitaulua, joissa on ollut salaperäisiä kirjotuksia. Nyt ovat buddalaiset oppineet hänelle tulkinneet noiden kirjotusten sisällön. Niiden mukaan ihmiskunnan kehto oli Mu-nimisessä troopillisen ilmaston maanosassa, joka kooltaan oli laajempi nykyistä Pohjois-Amerikaa ja sijaitsi nykyisen Tyynenmeren alueella. Ei Aasiassa, niinkuin ennen on luultu, vaan siellä Mu-mantereella oli maallinen paratiisi 50,000 vuotta takaperin.

Kirjotuksista käy selville, että Mu-maan asukkaat olivat saavuttaneet korkeamman sivistystason kuin mille mikään toinen kansa ennen heitä ja heidän jälkeensä on päässyt. He olivat tehneet uskomattomia keksintöjä. **Lentokoneillaan** he voivat kulettaa 20 henkeä, ja niiden moottoreissa käytettiin yksinkertaisella tavalla luonnonvoimia — jota ongelmaa meidän päiviemme tiedemiehet toistaiseksi turhaan ovat koettaneet ratkaista. Kerrotaanpa myös eräästä Ramchander nimisestä sotapäälliköstä, joka oli tehnyt lentokoneilla sotaretken Ceylonista pohjois-Intiaan. Hänen aikanaan oli jo **ruuti** tunnettu, ja hänen armeijansa oli varustettu ampuma-aseilla.

Kahden hirvittävän maanjäristyksen jälestä, joista myöhempi tapahtui 13,000 vuotta sitten, katosi koko Mu-manner viljavine tasankoineen ja kaikkine asujamineen, Tyynenmeren syvyyteen. Saamme tietää tuon surullisen tapauksen syynkin. Tämän mantereen perustukset olivat suunnattoman suurien kaasujen täyttämien onkaloiden syövyttämät, ja kun vulkaaniset purkaukset äkkiä sytyttivät nuo maanalaiset kaasut, pirstoutui koko manner ja vajosi aaltojen alle. Ainoastaan muutamia pieniä alueita, jotka olivat tukevammalla perustalla, säilyi saarina valtameressä. Niitä ovat Havaji, Tahiti ja lukemattomat muut. Tämä myös selittäisi Pääsiäissaarella löydettyjen jättiläiskokoisista kivilohkareista muovailtujen ihmiskuvien alkuperän, jota turhaan on kotettu arvata.

Saarille jääneet väestön tähteet, jotka yhdessä vilauksessa olivat menettäneet kaikkensa, ennen pitkää vajosivat raakalaisuuteen ja ihmissyöntiin.

HÄNEN HUONO RUUANSULATUKSENSA MENNYT

Hermonsa ovat erinomaisesti vahvistuneet

Rouva David Hackert, Hagensburg, N. Y., kirjoittaa meille seuraavasti: "Sen jälkeen kun olen alottanut ottamaan Nuga-Tonea olen vahvistunut erinomaisesti. Minun hermostoni, vatsani ja kaikki muun ruumiin jäsenet ovat hyvin paljon vahvistuneet. Niin kauan kun olen ottanut Nuga-Tonea, en ole kärsinyt huonosta ruuansulatuksesta.

Tämän lehden lukijoiden tulisi koetella Nuga-Tonea ja he tulevat huomaamaan kuinka nopeasti se vaikuttaa jokaisessa tapauksessa. Nuga-Tone antaa voimaa ja työhalua, vahvistaa nopeasti hermostoa, verta ja ruumista. Antaa virkistävän unen, järjestää vatsan ja suoliston toiminnan ja ruuansulatuksen. Nuga-Tonen valmistajat tietävät mitä hyvää se voi aikaan saada ja sentähden vaativat he kaikkia apteekkeja takaamaan sen tai palauttamaan rahanne takaisin, jos ei se teitä miellytä. Suositeltu ja taattu myytävänä kaikissa apteekeissa. Lähettämällä $1.25, sitä voi myöskin tilata suoraan osottella: The National Laboratory, 1026 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Yliopisto-Apteekki Yhtiö

— ja —

Ulkolähetysliike

194 North Cumberland Street
PORT ARTHUR, ONT.

Kaikki tilaukset täytetään huolellisesti.

Asperiini pilleriä kolotukseen	25c
Lakseeraus pilleriä vatsalääke	25c
Hammaspulveria ja saippuaa	35c
Hammastippoja	25c
Hammasharjoja	25c—50c
Nuga-Tone pillereitä	$1.40
"Thermo"-pulloja (eväspulloja	$1.25
Cocteri lääkettä sisällisesti ja ulkonaisesti	$1.50
Hiusverkkoja naisille, mustia ruskeita ja vaaleita 2 kpl.	25c
Hiusvoidetta, käherrystä varten	85c
Cold Cream, kuivaa eli rasvasta	75c
Hand Ford Myrham palsamia hevosille	35c—65c—$1.25
Yliopiston kylmyys ja yskän lääkettä aikuisille	75c, $1.00
Yliopiston kylmyys ja yskän lääkettä aikuisille	35c—50c
Kasvosaippuaa	3—25c ja 3—40c
Miesten partasaippuaa	25c, 35c

Näitä tavaroita voimme lähettää mihin tahansa Canadassa, postin välityksellä, posti vapaasti.

Gin Pills'ejä Munuaisille.

Kipu selässä, päänkivistys, kipuasynnyttävä virtsanheitto, unettomuus ovat munuaistaudin oireita. Ottakaa Gin Pills'ejä. 50c kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

National Drug & Chemical Co., of Canada, Ltd.
Toronto, Canada.

A FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Tohtori W. S. PICKUP,

LÄÄKÄRI JA KIRURKI ja Specialisti Ihotaudeille.
112 Frederika Street. — Puhelin S. 520. — Länsi Fort Williamissa

MAX GREENBURG
60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.
ENSILUOKAN SUUTARILIIKE. KENKIÄ JA MYÖS KUMIKENKIÄ KORJATAAN.
TIMMINS ONTARIO.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia,
A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

«Taylors»
Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne
—— Juuri saapunut ——
New Pack Hollannin silliä
Parhaat kalat tynnöreissä $1.75 tynnöri.
"TAYLORS"
Ruokatavakauppa.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

NORTH CAFESSA
17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Pulkki. Phone 1398. — P. O. Box 1369.
Huom.! Pallonpelaajille työtä samassa paikassa.

KALLE POUKAMAN
— SAUNASSA —
kylvetään perjant. ja lauantaina.
SUDBURY,
Puhelin 457. —— P. O. Box 1122.

Myytävänä
60 acrea suuren metsän maata Malkosaarella, B. C., myyn halvalla nyt heti.
Maalla olevat puut pitäisi tuottaa nykyistenkin hintojen mukaan noin kaksi tai kolme kertaa niin paljon kun koko maan hinta on.
Sekä noin 7½ acrea Gibsons Landing'issa, B. C. hyvää leppä metsän maata, aivan tien varrella.
Lähemmin E. MOISIO.
2589 Turner St., Vancouver, B. C.

BARKERS MUSIC STORE
Kaikenlaisia
SOITTOVÄLINEITÄ
Nuottivihkoja
Uusimpia gramofoonilevyjä
Phonograafeja ja Radioita
88 DURHAM ST., — SUDBURY.
Seuraava Blue'n kaupasta.
— Phone 1694 —

Tri H. KOLJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Parturiliikkeeni

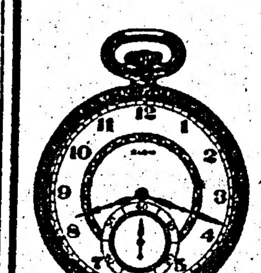

sijaitsee
7 Durham St.
Sudbury, Ont
IVAR SALO.
Kelloseppä
A. Heiskanen
7 Durham St.
Sudbury, Ont

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury —— Ontario.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Autonajuriliike
Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana
Victor Olson — Ollikkala
— Puhelin 766 —
199 Secord St. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Parturi
SUDBURY POOL ROOM
28 Elm St.
—— Käykää sisällä ——

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Liha- ja Ruokatavarakauppa
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 17 — 1925 — Federated Pressin jäsen. — Lauantaina, helmik. 7 p. — Sat., Feb. 7th, 1925 — IX Vuosik. — Vol. IX

Suuremmoinen joululahja Ruhrin rahapösöille

Mihin Dawes-suunnitelmalla puristetut rahat menevät?

Berliini. — Preussin valtiopankin tyhjennyksen ja kaikkien muiden huijausjuttujen lisäksi on nyt tullut ilmi, että Marxin ministeristö viime joulun aikana maksoi Ruhrin alueen suurrikkaille, Stinnes-, Krupp-, Thyssen- y. m. liikkeille, jotka olivat allekirjottaneet Dysseldorfin sopimuksen tuotteiden viennistä Ranskaan, "korvausta" ei enempää eikä vähempää kuin 175 miljoonaa dollaria.

On saatu selville, että juuri kun valtiorahastoon oli suoritettu viime vuden menoarvion ylijäämä 900 milj. markkaa ja Dawessuunnitelman vakuudeksi saatu ulkomainen 800 milj. markan laina, niin heti ehätettiin noille teollisuusvalaille maksamaan 715 milj. markkaa muka korvaukseksi ranskalaisvaltauksen ajalla kärsityistä tappioista. Marxin ministeristö oli tehnyt tuon varojen luovutuksen olemassaolonsa viimeisinä päivinä kaikessa hiljaisuudessa, kysymättä eduskunnan mielipidettä ja antamatta asiasta mitään tietoa yleisölle. Sanotaan ulkoministeri Stresemannin, ollessaan kanslerina loka- ja marraskuussa 1923, juuri passiivisen vastarinnan lopetettua luvanneen tuon korvauksen. Kuitenkin kirjotti Stresemann silloin Hugo Stinnesille kirjeen, joka julkastiin sanomalehdissä ja jossa selvästi sanottiin, että hallitus ei voinut ottaa vastataakseen Dysseldorfin sopimuksen aiheuttamistä tappioista. Muuta eivät saksalaiset veronmaksajat saaneet asiasta tietää, ennenkuin nyt rahaministeriöstä valtiopäivien menoarviovaliokunnalle ilmotettiin, että noille teollisuuspohatoille jo oli maksettu 655 milj. markkaa, ja että 70 milj. suoritetaan ensi tilassa.

Tasavaltalainen ja sosialistinen sanomalehdistö on alottanut ankaran pommituksen tuota menettelyä vastaan. Huomautetaan, että noista jo suoritetuista 655 miljoonasta markasta meni 550 miljoonaa Ruhrin rikkaimmille kivihiilipohatoille sekä 50 miljoonaa suurille kemikaalitehtaille — eikä mitään pienemmille teollisuudenharjottajille. Noiden suurliikkeiden väitetään saaneen jo kyllin hyvitystä kärsimistään tappioista, kun valtiovero kivihiilestä peruutettiin ja työpäivä jatkettiin 10-tuntiseksi.

Hallitus väittää itsellään olleen oikeuden suorittaa nuo korvaukset valtiopäiviä kuulematta sille Ruhrin valtauksen johdosta annettujen erikoisvaltuuksien nojalla, mutta sitä selitystä Lutherin hallituksen tasavaltalaiset ja sosialistiset vastustajat eivät ensinkään hyväksy. Pidetään varsin mahdollisena, että tästä jutusta noussut myrsky vielä tulee kukistamaan Lutherin ministeristön, vaikka lahjotus oikeastaan olikin edellisen ministeristön tekemä.

Romanovit toistensa tiellä

Pariisi. — Suuriruhtinas Nikolai — Niku-vainaan setä — aikoo antaa uuden julistuksen tuonnottain "kaikkien venäläisten tsaariksi" julistautuneen suuriruhtinas Kirilin tungettelua vastaan Romanovien valtaistuimelle. Tämä pitäisi olla alkuna suunnitelluille valkoryssien liikehtimisille, koska suuriruhtinas Nikolain kannattajat pitävät nykyistä tilannetta suotuisana uuden hyökkäyksen alottamiselle neuvostohallitusta vastaan. Julistuksen tarkotuksena kuuluu olevan vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen Venäjällä.

Se valkoryssien kokous, jossa näistä toimenpiteistä päätettiin, oli t. k. 1 p. Pariisissa. Puheenjohtajana oli ent. tsaarin pääministeri A. Trepov. Kaikki läsnäolleet olivat suuriruhtinas Nikolain puoluelaisia ja Kirilin vastustajia. Julistuksessa kehotetaan kaikkia maanpaossa olevia valkoryssiä yhdistymään Nikolain ympärille, sillä hän se on oikea Romanovien huonekunnan päämies, eikä Kiril, joka leimataan tungettelijaksi. Erityisesti tullaan julistuksessa vetoamaan siihen tunnettuun tosiasiaan, että vanha leskikeisarinna Maria (Aleksanteri Kolmannen leski, Niku-vainaan äiti) vastustaa Kirilin valtaistuimelle pääsyä.

Vastapainoksi Nikolain julistukselle aikoo Kiril ruveta Pariisissa julkaisemaan omaa sanomalehteä, jonka nimeksi tulee "Rodina" (Isänmaa). Rahat sitä varten kuuluu hänen jalorotuinen puolisonsa onnistuneen hankkia äskeisellä Amerikan matkallaan — tuo kaunotar, jonka kuva oli Punikissa ja jonka kuvan muutamat muutkin lehdet ovat julkaisseet varotukseksi; ettei sitä suinkaan pidä luulla "pirun isoäidin kuvaksi".

Pariisissa on ennestään yksi venäjänkielinen monarkistilehti ja kaksi "kansanvaltaista" venäläistä lehteä. Kerrotaan neuvostohallituksen myös olevan aikeissa ruveta julkaisemaan pariisilaista lehteä.

Valkoryssäin kiistely siitä, kuka pääsee Romanovien valtaistuimelle sitte kun neuvostovalta on kukistettu, tuntuu hieman ennenaikaiselta. Olisi aina hyvä muistaa runoilijan ohje: "Sä karhu tapa ensin, ennenkuin nyljet sen".

Suomalainen merimies hukkunut

St. John, N. B. — Höyrylaiva Welland Countryn kapteeni ilmoittaa, että tavaton aallokko, joka on vallinnut viime viikon lopulla Atlannin itärannikolla, pyyhkäsi kaksi merimiestä mereen hänen laivastaan, tullessaan Amsterdamista St. Johniin. Hukkuneiden nimet ovat Edwin Sjostrand, suomalainen ja G. von Teefelen, Amsdertamista. Aallokko oli niin ankara, että se vei laivasta merkinantolaitteet ja ilmanvaihtovälineet, alus kuitenkin pääsi hätäsatamaan St. Johniin.

Ranskan ja paavin välit selviksi

Pariisi. — Herriotin ministeristön on onnistunut edustajakamarissa ajaa läpi ehdotuksensa Ranskan vatikaanissa olleen lähetystön lakkauttamisesta. Se ei itse asiassa synnyttänytkään niin katkeraa taistelua kuin oli odotettu. Lujemmalle otti se Herriotin lisäehdotus, että äsken Ranskaan liitettyä Elsas-Lothrinkia varten pidetään vatikaanissa edelleenkin jonkunlainen asiamies. Tuskin on myrskyisistä istunnoistaan tunnetussa Ranskan edustajakamarissa koskaan ollut niin meluista istuntoa kuin tämän kysymyksen käsittely aiheutti. Kahdesti täytyi puheenjohtajan Painleven keskeyttää istunto, ennenkuin päästiin äänestykseen, jossa ministeristö sai huomattavan voiton. Elsas-Lothringin edustajain enemmistö äänesti sitä vastaan, että näillä maakunnilla olisi vatikaanissa asiamies, samalla kun muu Ranska katkasee viralliset suhteensa paavin kanssa.

Sosialistit, jotka viime aikoina sangen vastahakoisesti ovat antaneet kannatustaan Herriotin hallitukselle, olivat tätäkin Elsas-Lothringin katolilaisille tehtyä myönnytystä vastaan niin kapinapäällä, että Herriotilla oli täysi työ saada heidät pysymään rivissä vielä tämän kerran.

Kommunistit, jotka ovat koko ajan olleet sotakannalla Herriotia vastaan, käyttivät tilaisuutta vallankumouksellisten puheitten pitämiseen, ja Martin Cachinin puheen jälkeen 26 lujakeuhkoista kommunistia alkoi täysin rinnoin laulaa "Kansainvälistä", jonka johdosta Painleve ensi kerran keskeytti istunnon. Mutta kun istunto alkoi uudestaan, alottivat oikeistoryhmät laulaa "Marseljeesia". Heitä oli satakunta miestä, ja kun he täyttä kurkkua huusivat, voittivat he kommunistit äänen paljoudessa, "vaikka musiikaalinen vaikutus ei ollut sanottavasti parempi", porvarillisten kirjeenvaihtajien arvostelun mukaan. Ollakseen puolueeton, täytyi Painleven nytkin keskeyttää istunto. Nuhtelipa vielä edustajia sopimattomasta käyttäytymisestä.

Vatikaanin lähetystön asia tulee vielä senaatin käsiteltäväksi.

Ultravioletti-säteet tauti-itiöitten tappajina

Washington, D. C. — Täkäläinen Bureau of Standards (normilaitos) on tekemillään kokeilla todennut ultraviolettisäteiden suuren arvon itiöiden kuolettamisessa, ja siten avannut laajakantoiset mahdollisuudet tautien ehkäisemiseksi. Kauppadepartmentin selostuksessa näiden kokeiden tuloksista sanotaan, että riittävän tehokkaat säteet tappavat bakteerit vajaassa sekunnissa. Lyhyet valoaallot osottautuivat tehokkaammiksi ja nopeammin vaikuttaviksi kuin pitkät. Kokeitten esineenä oli ihmis-ulostuksissa ja saastutetussa vedessä aina tavattava tautibasilli (Bacterium coli communis).

Australian merimieslakon loppuvaiheita

Sidney, Aus. — Hallituksen ja laiva-isännistöjen edustajat jatkavat vaatimustaan Merimiesten union lupakirjan peruuttamisesta, koska union presidentti Walsh ei muka ollut lupauksensa mukaisesti noudattanut tuomarin määräyksiä pestauspaikkojen suhteen ja koska union apulaissihteeri Johanssen oli, ylityömaksuista aiheutuneen riidan johdosta, kutsunut miehistön pois eräästä Levuka nimisestä laivasta. Tuomari Powers keskeytti, kysyen: "Miksette nostaneet syytettä häntä vastaan — eikö hän yllyttänyt miehiä lakkoon?" Laivaisäntien asianajaja vastasi: "Meille ei ole suurtakaan apua ruveta niitä yksitellen sakottelemaan."

Walsh selitti tuomarille, että jos union lupakirjan peruuttamisesta tulee tosi, niin siitä seuraa katkerin työtaistelu mitä Australiassa ikinä on ollut.

Väittelyn jatkuessa hallituksen asiamies mainitsi esimerkkejä pikku kiusanteosta, jota merimiehet olivat harjottaneet laivanomistajia vastaan. Senjohdosta tuomari lausui: "En oikeastaan ymmärrä hallituksen kantaa. Työt ovat taas käynnissä, kaikki union miehet työssä, ja nyt hallitus vaatisi minun aiheuttamaan katkerimman työtaistelun koko Australian historiassa." — Tuomari ilmotti lykkäävänsä päätöksen julistamisen tuonnemmaksi.

Halosen karkottamisjuttu peruutettu

Chicago. — Labor Defence Councilin täkäläisestä päämajasta, 166 Washington St., tiedotetaan ettei Workers Partyn Suomalaisen Järjestön johtomiestä, Työmieslehden toimittajaa Yrjö Halosta tulla karkottamaan maasta. Jutun Duluthissa toimitetusta kuulustelusta on ollut seurauksena syytöksen peruuttaminen.

Eugene Vajtauer, karkotettavaksi määrätty tshekkiläinen sanomalehtimies, on pidätettynä Ellis-saarella. Hänen lakimiehensä koettavat ehkäistä hänen karkotuksensa.

Unkarilaisen radikaalisen "Uj Elore"-lehden toimittaja John Lassen on myöskin karkotettavaksi määrättyjen listalla, mutta hän on takauksella vapaalla jalalla.

Juttu clevelandilaista unionmiestä A. V. Severinoa vastaan, jonka hallitus haluaa lähettää Italiaan, rajottuu tällä kertaa sellaisten todistuksien kokoamiseen, joilla tahdotaan todistaa Severinon ottaneen osaa kuuluisaan kommunistikonventsioniin Michiganissa 1922.

John Schedolin asian tiedottaa Defence council oevan Washingtonissa harkittavana. Useat eri julkaisut, mm. kuukausijulkaisut Christian Work ja New Republic, ovat kirjottaneet artikkeleja siinä äänilajissa, että hänen annettaisiin jäädä tähän maahan vaimonsa ja lastensa luo.

Italian fascistipuolue hajoaa

Rooma. — Jossain määrin vaikutusvaltainen fascistiryhmä on eronnut pääliikkeestä ja perustanut oman päämajansa Turiniin, Piemontin maakunnassa. Neljä fascistiedustajaa, joilla on suuri kannattajajoukko, erosi puolueesta yleisessä puoluekokouksessa. He ja heidän kannattajansa julkisesti ilmottivat vastustavansa fascistien virallisen puoluejohdon tarkotusperiä ja selittivät alottavansa oman itsenäisen fascistiliikkeensä. Parasta lieneekin, että fascistit rupeavat toisilleen juottamaan risiiniöljyä, niin saavat oikeat ihmiset olla heiltä rauhassa ja itse määrätä, mitä lääkeannoksia heidän terveytensä kulloinkin vaatii.

Puhuivatko englantilaiset totta opiumikonventsionissa

Belgaum, India. — Täällä koolla oleva Indian kansalliskongressi julistaa, että Indian kansa ei halua opiumia eikä muitakaan huumausaineita. Kongressi tuomitsee Britannian halitusta siitä, että se ylläpitää huumausaineiden ja väkijuomain kauppaa "tulolähteenään, huolimatta siitä, että ne ovat epäedullisia Indian kansan henkiselle ja ruumiilliselle hyvinvoinnille."

Noin Indian kansalliskongressi. Mutta Genevan opiumikonventsionissa ovat englantiaiset väittäneet, että Indian kansa vaatii huumausaineita. Enganti tappelee kysin hampain opiumimyyntirajotuksia vastaan.

Lisää brittiläisiä "rauhankyyhkysiä"

Lontoo. — Evening News lehti tietää kertoa, että Isobritannia aikoo rakennuttaa kolme uutta kevyttä risteilijää niiden viiden lisäksi, jotka surkeankuuluisa "työväenhallitus" pani alulle. Tämän vuoden osalle tulee siihen tarkotukseen käytettäväksi 2 milj. puntaa. Amiraliteetista ei suostuttu antamaan mitään lausuntoa uutisen todenperäisyydestä. Lehti puolestaan hartaasti kannattaa uusien risteilijäin rakentamista sen nojalla, että se virkistää laivarakennusteollisuutta, samalla kuin se vahvistaa brittiläistä sotalaivastoa.

Shanghai rauhan satamaksi

Shanghai, Kiina. — Paikalliset kiinalaiset sotilasviranomaiset ovat sopineet yhteisestä suunnitelmasta, jonka mukaan Shanghaista poistettaisiin kaikki sotilaalliset laitteet, Woosungin linnotukset hajotettaisiin ja Pekingin hallituksen pyydettäisiin nimittämään siviilihenkilö Shanghain ja Woosungin käskynhaltijaksi. Täkäläinen asetehdas annetaan kiinalaisen kauppakamarin haltuun, ja kaikki sotaväki poistetaan kohdakkoin kaupungista.

Jos Pekingissä suostutaan tähän sotakomennon poistamiseen Shanghaista, niin tyydyttäisi se täydellisesti sekä kiinalaisten että ulkomaalaisten kauppayhdyskuntien toivomukset, niin vakuutetaan.

Rautatielakko uhkaa Englannissa

Lontoo. — Yleisen rautatielakon uhka on yhtäkkiä käynyt vakavaksi, kun rautateiden isännistö ei ainoastaan kieltäytynyt myöntämästä vaadittua palkankorotusta ja eläkettä kaikille 60 vuotta täyttäneille työläisille, vaan ilmotti aikovansa alentaa kaikkia rautatieläisten palkkoja Lontoossa keskimäärin 4 shillingillä ja muualla maassa 6 shillingillä. Tämä palkkataistelu tulee koskemaan kaikkia Isobritannian rautatieratoja.

Kun neuvottelut isännistön ja miehistön edustajien välillä näin olivat rauenneet, julkasivat rautateiden omistajat lausunnon, jossa väitetään, että miesten palkat ennen sotaa olivat 47 milj. puntaa vuodessa, mutta nousevat nyt 120 milj. puntaan. Miesten nyt vaatima korotus nostaisi palkkoja vielä 47 milj. punnalla, jolloin palkkoihin menisi 250 prosenttia enemmän kuin ennen sotaa. Isännistön käsityksen mukaan pitäisi asian, jos miehistö kieltäytyy hyväksymästä heidän palkanalennus-ehdotustaan, ilman muuta mennä virallisen palkkalautakunnan ratkaistavaksi, mutta miesten mieliala on siksi kiihottunut, että he tuskin rupeavat odottamaan palkkalautakunnan neuvotteluja.

Työväenpuolueen lehti Labor Herald arvelee rautatieyhtiöitten palkanalennusvaatimuksen tehdyksi vain tinkimään varalta, vastapainoksi miesten palkankorotusvaatimukselle. Samalla kehottaa lehti miehiä yksimieliseen taisteluun elintasonsa parantamiseksi.

Työväenlehteä vapaasti ilmotettu

Halifax. — Kaksi tämän kaupungin porvarillista päivälehteä ovat kerrankin tehneet hyvän palveluksen työväenlehdelle, julkaisemalla kaksi sivua käsittävän, British Empire Steel Corporationin maksaman ilmotuksen. Ilmotuksen yksi sivu sisälsi täydellisen jäljennöksen Glace Bayssa ilmestyvän J. B. MacLachlanin toimittaman "Maritime Labor Herald" lehden tammikuun 3 päivän numerosta. Mainitussa numerossa Labor Herald laajasti selostaa kaivosmiehille, että tehoisin taisteluase korporatsionia vastaan on sadan prosentin lakko.

Noiden kahden päivälehden — The Halifax Heraldin ja Morning Chorniclen, joissa ilmotus julkaistiin — yhteinen päivittäinen levikki on vähintäin 50,000 kappaletta. Tuon vapaan ilmottamisen seurauksena on Maritime Labor Herald saanut 1,100 uutta tilausta, tullen tilaukset suurimmalta osalta sellaisista paikoista, joissa ei Heraldilla ole koskaan ennen ollut tilaajia.

Ilmotuksellaan on Besco nähtävästi tahtonut saada yleisen mielipiteen vastustamaan kaivosmiesten lakkoa, mutta tapahtuuhan niitä laskuvirheitä Bescollekin aina silloin tällöin.

Suojelustulli hiipii Englantiin

Lontoo. — Täst'edes voidaan Isobritannian teollisuuksille myöntää tullisuojelusta, jos ne voivat teollisuushallitukselle (Board of Trade) tyydyttävästi todistaa kärsivänsä kohtuuttomasta ja epänormaalista kilpailusta sekä samalla osottaa, että heidän teollisuuslaitoksiaan on hoidettu kunnollisesti ja säästäväisesti. Kuitenkin tulee tullisuojeluksen aika rajotettavaksi itsekussakin tapauksessa, missä se laillistutetaan. Ruoka- ja juomatavaroita koskevia suojelustulli-anomuksia ei ollenkaan oteta käsiteltäväksi. Pääpiirteissään tuon sisältöinen seikkaperäinen selostus hallituksen aikeista teollisuuksien turvaamiseksi on vast'ikään julkastu, ja on se sanomalehdissä joutunut varsin vastakkaisten arvostelujen alaiseksi.

Konservatiiviset lehdet yhteen ääneen tervehtivät näitä "erinomaisen oikeudenmukaisia" suunnitelmia, jotka tyydyttävät kaikkia muita paitsi "kaikkein paksunahkaisimpia vapaakaupan puoltajia". Liberaalien lehdet taas ankarasti tuomitsevat tällaisen "suojelustullien salakuljetuksen" ja moittivat hallitusta lupauksensa rikkomisesta, kun se ei ole suunnitelmiaan laatinut asetusehdotuksen muotoon ja alistanut sitä parlamentin hyväksyttäväksi.

Montrealissa naisräätäleillä lakko

Montreal. — Kansainväliseen naisten puvuntekijäin unioon kuuluvat 1,500 päällystakkien, pukujen ja hameitten tekijää, jotka muodostavat tuon union kolme Montrealissa olevaa paikallisosastoa, ovat päättäneet heti lakkoutua, koska työolot on huononnettu sietämättömiksi ja koska työnostajat kieltäytyvät antautumasta edes keskusteluihin epäkohtien korjaamisesta.

Lakkolaisten vaatimuksina ovat: 44-tuntisen työviikon uudelleen käytäntöön ottaminen jokaisessa kaupungin 115 pukutehtaassa; joukkosopimus-periaatteen hyväksyminen, johon sisältyy union tunnustaminen, sekä molempien puolien edustajista valitun terveyslautakunnan asettaminen, jonka tehtäväksi tulisi laatia tällä teollisuusalalla välttämättömät terveydelliset ohjesäännöt ja valvoa niiden noudattamista.

Lakkolaisten päämajaan on hankittu orkesteri ja tanssimestarit, jotka lakon aikana opettavat työläisille uusimmanaikaiset tanssiaskeleet. Lakkovahdit on asetettu vartioimaan kaikkia lakossa olevia työpaikkoja. Mitään epäjärjestystä ei ole sattunut, mutta kaiken varalta on ylimääräisiä poliiseja pantu kiertelemään lakonalaisessa piirissä.

Niinkuin tavallista, kehuvat pukutehtailijat heillä olevan paljo työläisiä, jotka eivät ole yhtyneet lakkoon.

Union yleisorganiseeraaja Julius Hochman ilmotti lakkolaisten joukkokokouksessa pitämässään puheessa, että Toronton paikallisosastot tulevat samaten tekemään lakon.

Myöhemmän tiedon mukaan on Torontossa lakko jo alkanut. Lakkolaisten lukumäärä siellä on 1,100, lakonalaisten työpajojen luku 70. Vaatimukset samat kuin Montrealissa.

Delhin lainlaatijakunta jäykkänä

Delhi, Intia. — Suuren mieltenkiihkon ja melun vallitessa läpäsi lainlaatijakunnassa lakiehdotus, jolla peruutetaan kaikenlaiset vanhat kapinoimista vastaan annetut säädökset. Lakiehdotusta vastusti ankarasti valtioneuvoston esimies Sir. Alexander Muddigan, lukien räikeitä kohtia viimeisimmistä vallankumouksellisista lentolehdistä, joissa hän sanoi yllytettävän murhiin ja muihin törkeihin rikoksiin. Eräs nuori intialainen edustaja kuitenkin väitti noita kohtia hallituksen provokaattorien lisäämiksi, koska hänen taskussaan olevissa kappaleissa ei sellaisia kohtia löytynyt. Swarajisti- (itsenäisyys-) puolueen edustajat yhtenä miehenä äänestivät lakiehdotuksen puolesta, ja se läpäsi 50 äänellä 40:tä vastaan.

Intialainen edustaja V. G. Petel oli tuon lakiehdotuksen laatija. Hän selitti, että hallituksen kuristustoimenpiteet olivat olleet syynä viimeaikaisiin pommisalaliittoihin ja väitti hallituksen kuristuspolitiikan johtavan anarkiaan. Vainosäädösten voimassaollessa Intian ns. perustuslailliset oikeudet olivat vain pilkantekoa.

Samana päivänä hyväksyi lainlaatijakunta toisenkin lakiehdotuksen, joka tarkottaa kostotoimenpiteisiin ryhtymistä niitä brittiläisiä alueita ja siirtomaita sekä Yhdysvaltoja vastaan, missä intialaisia kohdellaan alhaisempana rotuna.

Eri rosvoja

Vancouver, B. C. — Jalaton rosvo William Bell tuomittiin erääseen rohdoskauppaan murtautumisesta kuuden kuukauden vankeusrangaistukseen. Hänen rikostoverinsa, toisjalkainen E. Saunders, ei sairauden vuoksi kyennyt saapumaan oikeuden eteen, vaan hänen asiansa lykättiin. Selville tuli, että Bell on Manitoban kuritushuoneesta ehdonalaiseen vapauteen laskettu pahantekijä.

Wrangel järjestää uutta hyökkäystä Neuvosto-Venäjää vastaan

Lontoon Daily Heraldin diplomaattisen kirjeenvaihtajan tekemäin huomioiden mukaan, tehdään taasen uusia sotasuunnitelmia Neuvosto-Venäjälle hyökkäämistä varten.

Herald kertoo, että niitä Wrangelin joukkoja, jotka nykyään ovat Bulgariassa varustetaan ja uudelleen järjestetään neuvostovaltaa vastaan ensi kevännä tehtävää hyökkäystä varten.

Äskettäin Amerikaan saapuneelta vastavallankumouksellisten joukolta on saatu tietää, että sellaista hyökkäystä todella koetetaan organisoida. Tänne saapuneiden joukossa on valkokenraalien akkoja sekä tunnettu keltainen sosialisti Ambramovich. Noiden aristokraattisten vieraiden tarkotuksena on kerätä täältä varoja hyökkäysarmeijan ylläpitoa varten, kun taasen sosialistiluopion tehtävänä on myrkyttää amerikalaisten työläisten mielipiteen neuvostohallitusta vastaan.

Samaan aikaan annetaan Emma Goldmanin sanatulvalle työläisten hallitusta vastaan, palstamäärin tilaa lontoolaisissa lehdissä. Tuon loiseläjän hengentuetteet sitten lähetetään kaapelisanomina Amerikaan, josta hän karkotettiin joku vuosi sitten.

Seuraava kirjotus valaisee sen seikan minkänlaista osaa brittiläinen diplomatia esittää uudessa, työläisten ja talonpoikain hallituksen kukistamista varten perustetussa yhtymässä:

Raportit Bulgariassa ja Serbiassa olevain Wrangelin sotajoukkojen uudelleen järjestämisestä, johon minä viittasin joku päivä sitten, käyvät yhä vakavammiksi ja varmemmiksi.

Nyt näyttää olevan kaiken epäilyksen ulkopuolellakin se seikka, että kaksi hallitusta sietävät ja avustavat Wrangelin armeijain muodostamista — yhtä armeijaa kummassakin maassa. Armeijat tulevat olemaan omien upseeriensa kontrollin alaisina. Kenraali Wrangel itse komentaa Serbiassa olevaa armeijaa ja kenraali Skouro Bulgariassa olevaa. Esikunta tulee nähtävästi olemaan Pirot nimisessä paikassa.

Lontoossa, Pariisissa ja Berliinissä on valko-ryssäin keskuudessa vallalla aivan yleisesti sellainen käsitys, että nuo uudet armeijat tulevat ottamaan osaa keväällä toimeenpanevaan hyökkäykseen Neuvosto-Venäjää vastaan. Hyökkäyksen pitäisi alkaa huhti- tai toukokuussa.

Raportteja brittiläisten toimenpiteistä.

Yllä oleva raportti on jo itsestään kyllin vakavalaatuinen. Mutta yhä vakavemmaksi käy se meille (brittiläisille työläisille) kun tietoomme tulee se, mitä osaa brittiläinen diplomatia on esittänyt ja yhä esittää tässä uudessa sotajuonittelussa.

Serbian ja Bulgarian hallitusten kerrotaan Britannian hallituksen vaikutuksesta suostuneen antamaan luvan ulkomaalaisten armeijain muodostamiselle omain rajainsa sisällä; edelleen että noita armeijoita rahastaa Suurbritannia; ammukeet myöskin toimittaa armeijoille osaksi Britannia; ja että itse Wrangel on, mitä läheisimmässä yhteydessä salaisten brittiläisten agenttien kanssa.

Nuo ovat vakavaluontoisia asioita. Mutta niitä kerrotaan niin monessa paikassa ja sellaisella varmuudella, että niiden suhteen on toimitettava tarkka tutkimus niin pian kuin parlamentti kokoontuu.

Se on kylläkin totta, että Chamberlain on aivan äskettäin vakuuttanut Rakovskille, ettei Suurbritannialla ole minkäänlaista osuutta suunnitellussa neuvostovastaisen Balkanin blokin muodostamisessa. Mutta moiset vakuuttelut eivät itsessään suuriakaan merkitse. Sillä diplomaattisten kieräilysääntöjen mukaan Chamberlain tuskin voi muunkaanlaista vastausta antaa.

Brittiläisiä upseerejako?

Tässä on vielä huomioon otettava eräs seikka. Ateenasta tulevat raportit kertovat, että uusi "santarmikunta", joka tulee ottamaan nykyään voimassa olevan armeijan paikan Albaniassa, tulee sekä miehistöönsä että upseeristoonsa nähden muodostumaan englantilaisista. Raportissa ei tarkemmin määritellä, josko santarmikunnan riveihin otetaan niitä Wrangelin armeijan miehiä, joiden kerrotaan ennemmin olleen Ahmed Bey Zegun joukkojen mukana. Mutta ei ole lainkaan ihmeteltävää, joskin tapaamme heidät tuossa uudessa Albanian santarmikunnassa.

Viimeinen, vaikkakaan ei mitenkään vähemmin hälyyttävä on se raportti, joka kertoo Rumanian kansallispankin pääpomon M. Oromulun, joka nykyään on Ranskassa, saapuvan Lontooseen neuvotellakseen 30 tai 40 miljoonan punnan lainan hankkimisesta Rumanian hallitukselle.